
Zittingsdocument

A8-0112/2018

26.3.2018

VERSLAG

over de tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU:
tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020
(2017/2280(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Marietje Schaake

INHOUD

	Blz.
TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN	3
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING.....	31
STANDPUNT IN DE VORM VAN AMENDEMENTEN VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL.....	38
ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE.....	46
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE.....	50
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE.....	51

TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN

In de periode van zeven jaar van 2014 tot en met 2020 heeft de Europese Unie (EU) 51,8 miljard EUR uitgegeven voor haar externe optreden. Een substantieel deel hiervan, 32 miljard EUR, wordt ingezet via de zogenaamde externe financieringsinstrumenten ('de instrumenten'). Dit zijn negen verschillende thematische en geografische instrumenten, plus een gemeenschappelijke uitvoeringsverordening (CIR)¹.

- het Instrument voor pretoetredingssteun (IPS),
- het Europees nabuurschapsinstrument (ENI),
- het Instrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI),
- het Partnerschapsinstrument (PI),
- het Instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede (IcSP),
- het Europees instrument voor de democratie en de mensenrechten (EIDHR),
- het Instrument voor samenwerking op het gebied van de nucleaire veiligheid,
- het Instrument voor Groenland,
- het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF).

Van deze instrumenten vallen er vijf onder het mandaat van parlementaire controle van de Commissie buitenlandse zaken (AFET) van het Europees Parlement. De AFET-commissie oefent deze controle uit middels de geregelde vergaderingen van haar werkgroep voor de externe financieringsinstrumenten (voorzeten door de rapporteur), alsook middels de strategische dialogen met de Europese Commissie ('de Commissie') en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO).

In de CIR zijn de verschillende instellingen overeengekomen dat de tenuitvoerlegging van de diverse instrumenten aan een tussentijdse herziening zal worden onderworpen. De tussentijdse herziening, die ten dele stoelt op de bevindingen van externe evaluatoren, werd in december 2017 gepubliceerd door de Europese Commissie.

Parallel aan het proces van tussentijdse herziening zijn alle instellingen begonnen met de voorbereidingen voor het volgende MFK. Een belangrijk onderwerp dat tijdens de onderhandelingen over het volgende MFK aan bod zal komen, is de toekomstige architectuur na 2020 van de financiering van het extern optreden van de EU.

Met dit verslag wordt beoogd een bijdrage te leveren aan deze discussie, gericht op het formuleren van een helder standpunt van het Europees Parlement. Het verslag analyseert de tussentijdse herziening zoals uitgevoerd door de Commissie, houdt de rapporten van de externe evaluatoren tegen het licht, én stoelt op een studie van de Europese Parlementaire Onderzoeksdienst. Er werd gebruik gemaakt van de volgende informatie: feiten en aanbevelingen die resulteerden uit de geregelde gedachtewisselingen in de werkgroep voor de externe financieringsinstrumenten van de EU en uit de strategische dialogen met de diensten van de Commissie en de EDEO, alsook informatie afkomstig van het maatschappelijk middenveld en de niet-gouvernementele organisaties die uit hoofde van de instrumenten financiële steun van de EU ontvangen of ontvangen hebben.

De EU heeft de afgelopen jaren te maken gehad met een aantal onderling sterk verbonden externe en interne uitdagingen. Aan de Europese grenzen ontstonden conflicten waarvan

---

¹ Het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) maakt op dit moment geen deel uit van de EU-begroting.

sommige ook nu nog voortwoeden. De situatie in Jemen en Syrië, de aanhoudende gevechten in Oekraïne en de (politieke) instabiliteit en chaos in Libië zijn hiervan slechts enkele voorbeelden. Leaders zoals Erdogan in Turkije en Sisi in Egypte hebben de stevige greep op hun samenlevingen en bevolkingen verder geconsolideerd. Tegelijkertijd bepleiten de regeringen van landen zoals Rusland, China en Iran actief hun belangen op het wereldtoneel. Hun bestuursmodellen en de waarden waarin deze verankerd zijn, staan vaak haaks op de waarden en de belangen van de Europese Unie, haar lidstaten en bevolkingen. De democratische en liberale beginselen die aan de EU ten grondslag liggen, staan overigens ook onder druk van binnenuit.

Tegenstrijdigheden in de handelwijze van de EU, vergeleken met haar interactie met derde landen, dreigen onze positie als een normatief rolmodel en ons vermogen om positieve veranderingen teweeg te brengen, te ondermijnen. Wat in Europa gebeurt, heeft rechtstreeks gevolgen voor de geloofwaardigheid van onze mondiale voortrekkersrol.

Te vaak zijn de doelstellingen van onze externe betrekkingen, zoals vastgelegd in artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ondergeschikt geraakt aan kortetermijn- en/of nationale belangen. We hebben dringend behoefte aan een heldere kijk op en een alomvattende strategie voor het buitenlands beleid van de EU, alsook voor de manier waarop de middelen aan duidelijk afgebakende doelstellingen worden toegewezen. Het Europees Parlement moet serieus invulling geven aan zijn taak van het nauwlettend controleren en beoordelen van de mate waarin de overeengekomen doelstellingen al dan niet worden verwezenlijkt.

De huidige architectuur van de instrumenten ontbeert een strategische en overkoepelende visie, en het beheer ervan is een zaak van meerdere diensten binnen zowel de Commissie als de EDEO. We weten dat dit de doeltreffendheid en de samenhang niet altijd ten goede komt. Daarnaast zorgen juridische belemmeringen en institutionele structuren voor een gebrek aan flexibiliteit, waardoor de EU minder goed in staat is snel op nieuwe en zich aandienende uitdagingen te reageren.

De waaier aan betrokken actoren en procedures betekent dat bij de tenuitvoerlegging vooral het instrument in kwestie centraal staat, en veel minder het beleid en de beoogde resultaten. Transparantie en het afleggen van verantwoordelijkheid zijn onnodig gecompliceerd. Een bijkomend probleem is het ontbreken van robuuste en consistente beoordelingsmechanismen en -systemen voor het meten van de geboekte progressie, en voor het – in het verlengde daarvan – aanpassen van de politieke en de beleidsdoelstellingen.

Het nieuwe MFK, dat in 2020 in werking treedt, biedt ons de kans om in ieder geval de huidige institutionele opzet van de externe financiering van de EU te verbeteren. De insteek moet het in dit verband zijn de doeltreffendheid, de flexibiliteit en de transparantie van de externe betrekkingen van de EU te vergroten, zodat de Unie haar waarden en belangen wereldwijd beter voor het voetlicht kan brengen, respectievelijk kan verdedigen.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU: tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020 (2017/2280(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien Verordening (EU) nr. 232/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een Europees nabuurschapsinstrument (ENI)¹,
- gezien Verordening (EU) nr. 231/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een instrument voor pretoetredingssteun (IPS II)²,
- gezien Verordening (EU) nr. 230/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede (IcSP)³,
- gezien het Verordening (EU) nr. 2017/2306 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 230/2014 tot vaststelling van een instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede⁴,
- gezien Verordening (EU) nr. 234/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een partnerschapsinstrument voor samenwerking met derde landen⁵,
- gezien Verordening (EG) nr. 235/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot instelling van een financieringsinstrument voor democratie en mensenrechten in de wereld⁶,
- gezien Verordening (EU) nr. 233/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking voor de periode 2014-2020⁷ (DCI-verordening),
- gezien Verordening (EU) nr. 236/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften en procedures voor de tenuitvoerlegging van de instrumenten van de Unie ter financiering van extern optreden⁸,
- gezien Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden⁹,

---

¹ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 27.

² PB L 77 van 15.3.2014, blz. 11.

³ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 1.

⁴ PB L 335 van 15.12.2017, blz. 6.

⁵ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 77.

⁶ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 85.

⁷ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 44.

⁸ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 95.

⁹ PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30.

- gezien Verordening (EU) nr. 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad van 26 september 2017 tot instelling van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO), de EFDO-garantie en het EFDO-garantiefonds¹,
- gezien Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002²,
- gezien het advies van de Commissie buitenlands zaken van 18 april 2017 aan de Begrotingscommissie en de Commissie begrotingscontrole inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 2012/2002, (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1305/2013, (EU) nr. 1306/2013, (EU) nr. 1307/2013, (EU) nr. 1308/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en (EU) nr. 652/2014 van het Europees Parlement en de Raad en Besluit nr. 541/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad (COM(2016)0605 – C8-0372/2016 – 2016/0282(COD)),
- gezien Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren ('de comitologie-verordening')³,
- gezien Besluit C(2014)9615 van de Commissie van 10 december 2014 betreffende de oprichting van het Regionaal Trustfonds van de Europese Unie in respons op de Syrische crisis, het zogenaamde "Madad-fonds", en Besluit C(2015)9691 van de Commissie van 21 december 2015 tot wijziging van Besluit C(2014)9615,
- gezien Besluit C(2015)7293 van de Commissie van 20 oktober 2015 tot oprichting van een EU-noodtrustfonds voor stabiliteit en de aanpak van de diepere oorzaken van irreguliere migratie en ontheemding in Afrika, en Besluit C(2017)0772 van de Commissie van 8 februari 2017 tot wijziging van Besluit C(2015)7293,
- gezien Besluit C(2015)9500 van de Commissie van 24 november 2015 inzake een mechanisme voor de coördinatie van het optreden van de Unie en de lidstaten – de Vluchtelingenfaciliteit voor Turkije⁴, en Besluit C(2016)0855 van de Commissie van 10 februari 2016⁵ en Besluit C(2017)2293 van de Commissie van 18 april 2017⁶ over de faciliteit voor vluchtelingen in Turkije tot wijziging van Besluit C(2015)9500 van de Commissie,

---

¹ PB L 249 van 27.9.2017, blz. 1.

² PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1.

³ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.

⁴ PB C 407 van 8.12.2015, blz. 8.

⁵ PB C 60 van 16.2.2016, blz. 3.

⁶ PB C 122 van 19.4.2017, blz. 4.

- gezien diverse verslagen van de Europese Rekenkamer over externe financieringsinstrumenten van de EU, in het bijzonder speciaal verslag nr. 18/2014 van de Europese Rekenkamer betreffende de evaluatiesystemen en resultaatgerichte toezichtsystemen van EuropeAid,
- gezien het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2017 getiteld "Tussentijdse evaluatie over de externe financieringsinstrumenten" COM(2017)0720, en de begeleidende werkdocumenten van de diensten van de Commissie over de evaluatie van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening (SWD(2017)0606), het Europees nabuurschapsinstrument (SWD(2017)0602), het Instrument voor pretoetredingssteun (SWD(2017)0463), het Instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede (SWD(2017)0607), het Partnerschapsinstrument voor samenwerking met derde landen (SWD(2017)0608), en het Europees instrument voor de democratie en de mensenrechten (EIDHR) (SWD(2017)0604),
- gezien de externe evaluaties van de externe financieringsinstrumenten¹,
- gezien de lopende procedure van het Europees Parlement betreffende het toekomstige meerjarig financieel kader (MFK) voor na 2020,
- gezien het Europese tenuitvoerleggingsonderzoek van de Europese Parlementaire Onderzoeksdienst getiteld "De externe financieringsinstrumenten van de EU en de toekomstige architectuur na 2020",
- gezien het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2015 getiteld "Jaarverslag 2015 over het beleid van de Europese Unie op het gebied van ontwikkelingshulp en externe steun en de uitvoering daarvan in 2014" (COM(2015)0578),
- gezien het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2016 getiteld "Jaarverslag 2016 over de tenuitvoerlegging van de instrumenten van de Europese Unie voor de financiering van externe maatregelen in 2015" (COM(2016)0810),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan het Europees Parlement en de Raad van 7 juni 2017 getiteld "Een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU" (JOIN(2017)0021),
- gezien zijn resolutie van 13 december 2017 over het jaarverslag over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid²,
- gezien zijn resolutie van 14 februari 2017 over de herziening van de Europese consensus over ontwikkeling³,

---

¹ Gepubliceerd op de website van de Commissie: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

² Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0493.

³ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0026.

- gezien zijn resolutie van 13 april 2016 getiteld "De EU in een veranderende mondiale omgeving – een meer geconnecteerde, gecontesteerde en complexe wereld"¹,
- gezien zijn resolutie van 3 april 2014 over de alomvattende aanpak van de EU en de gevolgen ervan voor de coherentie van het externe optreden van de EU²,
- gezien zijn resolutie van 9 juli 2015 over de herziening van het Europees nabuurschapsbeleid³,
- gezien zijn aanbeveling van 15 november 2017 aan de Raad, de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) over het Oostelijk Partnerschap, in aanloop naar de top in november 2017⁴,
- gezien zijn resolutie van 6 juli 2017 over het voortgangsverslag van de Commissie over Turkije 2016⁵,
- gezien zijn resoluties van 15 februari 2017 over het verslag van de Commissie 2016 over Albanië⁶ en over het verslag 2016 van de Commissie over Bosnië en Herzegovina⁷,
- gezien zijn resolutie van 16 maart 2017 over het voortgangsverslag van de Commissie over Montenegro 2016⁸,
- gezien zijn resoluties van 14 juni 2017 over het verslag van de Commissie over Kosovo 2016⁹, over het verslag van de Commissie over de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië 2016¹⁰ en over het verslag van de Commissie over Servië 2016¹¹,
- gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 6 februari 2018 getiteld "Een geloofwaardig vooruitzicht op toetreding en een grotere EU-betrokkenheid bij de westelijke Balkan" (COM(2018)0065),
- gezien zijn resolutie van 22 oktober 2013 over lokale autoriteiten en het maatschappelijk middenveld: toezeggingen van Europa ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling¹²,
- gezien zijn resolutie van 25 oktober 2017 over het standpunt van de Raad inzake het

---

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0120.

² PB C 408 van 30.11.2017, blz. 21.

³ PB C 265 van 11.8.2017, blz. 110.

⁴ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0440.

⁵ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0306.

⁶ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0036.

⁷ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0037.

⁸ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0094.

⁹ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0262.

¹⁰ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0263.

¹¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0261.

¹² PB C 208 van 10.6.2016, blz. 25.

- ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018¹,
- gezien de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie, die in juni 2016 werd gepubliceerd²,
  - gezien de conclusies van de Raad van 19 juni 2017 over de samenwerking van de EU met het maatschappelijk middenveld in de externe betrekkingen,
  - gezien de EU-strategie "Handel voor iedereen",
  - gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 9 november 2017 over de uitvoering van vrijhandelsovereenkomsten van de EU (SWD(2017)0364),
  - gezien de bevoegdheden van zijn Commissie buitenlandse zaken als de commissie belast met alle wetgeving inzake, programmering van en controle op acties in het kader van het ENI, het IPS, het EIDHR, het PI en het IcSP, en het beleid dat aan deze instrumenten ten grondslag ligt (bijlage V(I) van zijn Reglement),
  - gezien de verklaring van de Europese Commissie bij de verordeningen tot vaststelling van de externe financieringsinstrumenten, waarin zij belooft strategische dialogen met het Parlement te voeren over de programmering van de Commissie,
  - gezien het Reglement van het ENI-comité, het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité,
  - gezien artikel 52 van zijn Reglement alsmede artikel 1, lid 1, onder e), van en bijlage 3 bij het besluit van de Conferentie van voorzitters van 12 december 2002 betreffende de procedure inzake het verlenen van toestemming voor het opstellen van initiatiefverslagen,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en de adviezen en het standpunt in de vorm van amendementen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie internationale handel en de Begrotingscommissie (A8-0112/2018),
- A. overwegende dat de Europese Unie 's werelds grootste verlener van externe steun is;
- B. overwegende dat externe financieringsinstrumenten het belangrijkste mechanisme zijn voor het ondersteunen van het EU- optreden in de wereld en overwegende dat het externe optreden van de EU steeds belangrijker wordt voor de Europese burger;
- C. overwegende dat de externe financieringsinstrumenten als gevolg van de beperkte middelen vaak tot het uiterste zijn opgerekt;
- D. overwegende dat de Commissie in haar tussentijdse evaluatieverslag stelt dat de huidige architectuur voor externe instrumenten over het algemeen geschikt is voor het beoogde doel;

---

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0408.

² https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

- E. overwegende dat een samenvoeging van instrumenten geen doel op zich mag zijn;
- F. overwegende dat de EU niet alleen in haar nabije omgeving maar ook wereldwijd met talloze uitdagingen geconfronteerd wordt;
- G. overwegende dat het externe optreden van de EU voorrang moet geven aan de aanpak van essentiële wereldwijde vraagstukken, zoals vrede en duurzame ontwikkeling, en moet erkennen dat de bevordering van mensenrechten voor allen, de rechtsstaat en democratie, met bijzondere aandacht voor gendergelijkheid en sociale rechtvaardigheid, alsmede steun voor mensenrechtenactivisten, voorop moeten staan willen deze doelstellingen bereikt worden;
- H. overwegende dat de externe financiële steun van de EU essentieel is voor het ondersteunen van economische hervormingen en van democratische, politieke en institutionele consolidering in partnerlanden;
- I. overwegende dat er geen vergelijkbare en solide parlementaire toetsing van alle instrumenten plaatsvindt;
- J. overwegende dat de EU-steun dringend zichtbaarder moet worden gemaakt, zowel voor de burgers in partnerlanden als voor de burgers in de Europese Unie, om de voordelen van EU-steun meer in de schijnwerper te zetten; overwegende dat investeren in concrete en tastbare projecten met een grotere zichtbaarheid voor het publiek, in combinatie met een brede, doeltreffende en systematische communicatiestrategie voor elk instrument, in dit opzicht zeer waardevol kan zijn;
- K. overwegende dat strategische communicatie vaak te kampen heeft met externe uitdagingen, zoals misleidingscampagnes gericht tegen de EU en de lidstaten, hetgeen betekent dat er meer inspanningen nodig zijn; overwegende dat het promoten van objectieve, onafhankelijke en neutrale informatie en het aanpakken van de juridische aspecten van de mediaomgeving waarin EU-instrumenten en -maatregelen worden toegepast, dan ook van essentieel belang zijn;
- L. overwegende dat internationale handel een cruciaal EU-instrument is om landen te helpen bij hun sociale en economische ontwikkeling, en om de mensenrechten, fundamentele waarden en de rechtsstaat te verdedigen;
- M. overwegende dat het handelsbeleid, op grond van de Verdragen, moet bijdragen tot de doelstellingen van het extern beleid van de Unie, waaronder duurzame ontwikkeling;
- N. overwegende dat het totale geprogrammeerde steunbedrag onder het ENI (15,4 miljard EUR), het IPS II (11,7 miljard EUR), het IcSP (2,5 miljard EUR), het EIDHR (1,3 miljard EUR) en het PI (1 miljard EUR) 32 miljard EUR bedraagt voor de periode 2014-2020;
- O. overwegende dat het IPS II gebruikt is bij het beheer van migratiestromen;
- P. overwegende dat het EIDHR en met name het IcSP gebaseerd zijn op de rechtsgrond van de artikelen 209 en 212 van het VWEU die beide verwijzen naar artikel 208 VWEU, waarin wordt bepaald dat het hoofddoel van het

ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie "is de armoede terug te dringen en uiteindelijk uit te bannen";

- Q. overwegende dat de Commissie belast is met het identificeren, formuleren, ten uitvoer leggen, controleren en evalueren van de steun van de EU die in het kader van deze instrumenten wordt toegekend; overwegende dat het de verantwoordelijkheid van de EDEO is om de continuïteit en coherentie van externe beleidsmaatregelen van de EU te waarborgen, onder meer door middel van de instrumenten; overwegende dat het Parlement verantwoordelijk is voor de democratische controle en toetsing, en in het kader van medebeslissingsprocedures als medewetgever optreedt;
- R. overwegende dat het duale karakter van de functie van vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlands en veiligheidsbeleid (VV/HV) betekent dat degene die deze functie vervult een centrale rol toekomt in de coördinatie op beleidsniveau van de EU-steun in het kader van de instrumenten in kwestie;
- S. overwegende dat meerdere projecten en subsidies in het kader van deze instrumenten niet volledig kunnen worden geëvalueerd aangezien de tenuitvoerlegging ervan zich nog maar in de beginfase bevindt; overwegende dat sommige doelstellingen kwalitatief van aard zijn en verband houden met wetgeving, praktijken en opvattingen die niet zo eenvoudig kwantitatief te meten zijn;
- T. overwegende dat de Commissie in haar tussentijdse evaluatie stelt dat het moeilijk is om de algehele doeltreffendheid van de instrumenten in het verwezenlijken van hun doelstellingen te meten, deels vanwege de problemen bij het vaststellen van passende toezicht- en evaluatiesystemen op het niveau van het instrument (blz. 10); herinnert eraan dat de Rekenkamer in haar speciaal verslag nr. 18/2014 op ernstige tekortkomingen in het evaluatiesysteem van EuropeAid heeft gewezen;
- U. overwegende dat de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening (CIR) belangrijke bepalingen bevat betreffende de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp, zoals de ontkoppeling van steun en het gebruik van de eigen instellingen, systemen en procedures van de partnerlanden;
- V. overwegende dat de huidige administratieve procedures vaak teveel bureaucratische rompslomp meebrengen voor potentiële begunstigen, waardoor het voor kleinere middenveldorganisaties en organisaties van sociale partners moeilijk is om deel te nemen aan projectontwikkeling en -uitvoering, daar zij vaak niet over voldoende kennis en administratieve capaciteit beschikken om kansrijke voorstellen te doen;
- W. overwegende dat in de verordeningen waarmee de externe financieringsinstrumenten (EFI's) in het leven zijn geroepen is vastgelegd dat de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011, en overwegende dat in deze Verordening eveneens is vastgelegd dat de Commissie hierin wordt bijgestaan door het ENI-comité, het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité;
- X. overwegende dat ontwerpuitvoeringshandelingen op hetzelfde moment naar het Parlement en de Raad moeten worden gestuurd als naar de leden van het ENI-comité,

het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité, en overwegende dat in het reglement van deze comités is vastgelegd dat ontwerpuitvoeringshandelingen ten minste twintig kalenderdagen vóór de desbetreffende commissievergadering aan het ENI-comité, het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité moeten worden toegezonden; overwegende dat ontwerpuitvoeringshandelingen daarom ten minste twintig kalenderdagen vóór de vergadering van deze comités aan het Parlement moeten worden toegezonden, en overwegende dat schriftelijke procedures voor het aannemen van ontwerpuitvoeringshandelingen in naar behoren gemotiveerde gevallen een uitzondering op deze regel vormen;

- Y. overwegende dat het opstellen van uitvoeringshandelingen wordt voorafgegaan door een vrij lange voorbereidende fase binnen de Commissie, waarbij tussen de diensten wordt overlegd, en dat deze meestal enkele maanden duurt;

Tussentijdse evaluatie

1. neemt er kennis van dat de bestaande instrumenten bij de tussentijdse evaluatie in het algemeen als 'fit-for-purpose' zijn beoordeeld;
2. betreurt dat de omvang en het gebrek aan flexibiliteit van de EU-financiering in het kader van rubriek 4 van het huidige MFK hebben aangetoond dat de ambitie van de EU om als een echte mondiale speler te handelen beperkt is; constateert echter dat vele partnerlanden en kwesties waarvoor de EFI's van de EU werden ingezet, een positieve ontwikkeling te zien hebben gegeven, hetgeen de relevantie en het belang van de EFI's bewijst;
3. maakt zich evenwel zorgen over bepaalde andere bevindingen, waaronder het gebrek aan politieke sturing en een overkoepelende visie, inconsistenties bij de toepassing van de waarden van de EU en de partnerschapsbeginselen, de langzame of niet-aanwezige vooruitgang wat betreft sociale en juridische hervormingen in de bredere nabuurschapsomgeving, het ontbreken van krachtige monitoring en evaluatie, en een gebrek aan flexibiliteit;
4. betreurt dat het ontbreekt aan één enkel helder visiedocument dat verduidelijkt welke synergie er tussen de instrumenten is en hoe deze geïntegreerd worden in een globale, overkoepelende EU-strategie voor het buitenlands beleid;
5. vindt het zorgwekkend dat de EU en haar instrumenten met significante uitdagingen worden geconfronteerd, zoals politieke uitruil tussen enerzijds de bevordering van waarden en rechten en anderzijds veiligheidsbelangen op de korte termijn, de opkomst van nieuwe spelers op het gebied van mondiale governance en internationale financiële instellingen, talrijke gewelddadige mondiale conflicten, waaronder onbestendigheid in de directe nabijheid van de EU, zowel in het oosten als in het zuiden, en een toenemend agressieve en assertieve politieke koers van Rusland;
6. merkt op dat er EU-trustfondsen zijn opgericht om de achterliggende oorzaken van migratie aan te pakken; betreurt dat de bijdragen uit de EU-begroting aan de EU-trustfondsen en de Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije de algehele samenhang, de langetermijnvisie en de impact van het optreden van de Unie hebben verkleind;

benadrukt nogmaals dat nieuwe prioriteiten met nieuwe kredieten moeten worden gefinancierd; betreurt ten eerste dat het Parlement in geen enkele fase van het besluitvormingsproces voor de Turkije-verklaring formeel is geraadpleegd of om zijn instemming is gevraagd;

7. herhaalt dat de instrumenten complementair moeten zijn, moeten kunnen worden toegesneden op de lokale context, en in staat moeten zijn snel en doeltreffend op nieuwe en onvoorziene uitdagingen te reageren, zonder hun oorspronkelijke doelstellingen uit het oog te verliezen;
8. betreurt dat de instrumenten geen expliciete verwijzing bevatten naar de mogelijkheid om de steun op te schorten indien een begunstigd land (met name wanneer gebruik gemaakt is van indirect beheer met het begunstigde land – IMBC) er niet in blijkt te slagen om basisbeginselen als democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten na te leven;
9. merkt op dat bij de EU-ontwikkelingshulp (officiële ontwikkelingshulp ODA) de VN-doelstelling van 0,7 % niet is gehaald; dringt derhalve aan op een verhoging van de beschikbare middelen voor ontwikkelingshulp, zodat de toezeggingen in het kader van Agenda 2030 kunnen worden nagekomen;

IPS II

10. moedigt aan dat geprobeerd wordt het IPS II meer strategische relevantie op de lange termijn te geven en concrete resultaten te laten opleveren door middel van specifiek op de afzonderlijke begunstigten gerichte planning en een sectorale benadering; meent dat een dergelijke aanpak kan helpen bij het terugdringen van de omvangrijke hoeveelheid niet-uitgegeven middelen van het IPS I en II in Turkije als gevolg van inefficiëntie van het indirect beheer met het begunstigde land (IMBC) en een gering absorptievermogen;
11. is uiterst verontrust over de achteruitgang in Turkije wat de rechtsstaat en de democratie betreft, in weerwil van de 4,5 miljard EUR die in het kader van het IPS II voor de huidige MFK-periode is voorzien; erkent dat de huidige toetredingsperspectieven voor Turkije de algemene onzekerheid over de waarde van het IPS II in dit land voeden; merkt op dat de middelen van het IPS II zijn aangewend voor de financiering van toezeggingen die zijn gedaan in het kader van de Turkije-verklaring;
12. neemt kennis van de uiteenlopende stadia van vooruitgang in de verschillende landen op de westelijke Balkan in het kader van de langetermijnsteun via het IPS II; merkt op dat de IPS II-steun in bepaalde gevallen slechts tot beperkte resultaten heeft geleid wat het aansturen van hervormingen betreft, met name op het gebied van de rechtsstaat, openbaar bestuur en bestrijding van corruptie;
13. stelt vast dat de kwaliteit van de indicatoren in landenprogramma's en actiedocumenten nog steeds te wensen overlaat;
14. benadrukt dat het mogelijk moet zijn om IPS II-middelen te bevriezen of een nieuwe bestemming te geven als uit een grondige analyse van de Commissie blijkt dat partnerlanden zich systematisch niet aan hun toezeggingen houden of op politiek vlak een flinke stap achteruit laten zien; betreurt het dat een systematisch en politiek

onvermogen tot handelen het nemen van dergelijke maatregelen in het verleden in de weg heeft gestaan;

15. neemt kennis van de aanwezigheid van het prestatiekader; betreurt evenwel dat de prestatieresultaten nog moeten worden beoordeeld en beloond; dringt in dit verband aan op meer inspanningen om het kader verder te verbeteren, waarbij ook rekening wordt gehouden met negatieve prestaties en een daaraan verbonden vermindering van de financiering;
16. onderstreept de betekenis van het IPS II als het belangrijkste EU-financieringsinstrument voor pretoetredingssteun, in het kader waarvan belangrijke sociale, economische, politieke en institutionele hervormingen op prioritaire gebieden worden gefinancierd, zodat landen het EU-acquis kunnen bereiken; wijst erop dat dergelijke hervormingen op de lange termijn tevens kunnen bijdragen tot veiligheid in de regio; is ermee ingenomen dat het IPS II steeds strategischer gericht is, maar onderstreept dat de financiering die in het kader van het IPS II beschikbaar is ambitieus en toekomstgericht moet zijn en moet aansluiten bij de concrete behoeften, verplichtingen en wensen in verband met het toetredingsproces en het lidmaatschap van de EU; herinnert er in dit verband aan dat financiering moet worden gebruikt overeenkomstig de specifieke doelstellingen die voor het instrument zijn vastgesteld;
17. erkent dat de faciliteit voor het maatschappelijk middenveld van het IPS II essentiële steun biedt aan lokale middenveldorganisaties; benadrukt dat de toezeggingen geen weerspiegeling zijn van de werkelijke behoeften ter plaatse; verzoekt in dit verband om meer complementariteit van het IPS II met maatregelen in het kader van andere instrumenten, met name het EIDHR en het IcSP; wijst erop dat hiervoor meer coördinatie nodig is, zowel tijdens de planning als in de programmeringsfase;
18. beschouwt de sectorale aanpak als een goede zaak, maar betreurt het dat er geen duidelijke eigen verantwoordelijkheid voor projecten bestaat omdat de verantwoordelijkheden gefragmenteerd zijn; stelt vast dat indirect beheer de algehele eigen verantwoordelijkheid voor de programma's heeft verbeterd, maar ook tot minder efficiëntie heeft geleid omdat de tenuitvoerlegging langer vertraagd raakte;
19. is ingenomen met initiatieven voor systemen om prestaties beter te volgen en te meten, onder meer via comités voor sectoraal toezicht, interne richtsnoeren en de ontwikkeling van een nieuw systeem voor informatiebeheer (OPSYS);

ENI

20. verwelkomt de ondersteuning van structurele hervormingen in de vorm van geprogrammeerde steun en onderstreept de bijzondere aard van het ENI die de EU in staat stelt op maat gesneden beleidsmaatregelen uit te werken die zijn toegesneden op de specifieke behoeften van de partnerlanden;
21. deelt de mening van de Commissie dat de aanwezigheid van een specifiek financieringsinstrument voor de nabuurschap concreet bewijs heeft geleverd voor het politieke belang dat de EU hecht aan de betrekkingen met deze naburige landen en aan het verdiepen van de politieke samenwerking en de economische integratie met en binnen de regio;

22. onderkent dat de huidige uitdagingen en behoeften in de nabuurschap, alsook de discrepantie tussen doelstellingen, belangen en financiële middelen, het budget en het personeel van het ENI flink onder druk zetten, en onderstreept dat er meer flexibiliteit nodig is;
23. vindt het zorgwekkend dat de toekenning van middelen van het ENI in partnerlanden die minder naar hervormingen streven minder doeltreffend geweest is en in politiek gevoelige situaties en conflictsituaties problematisch maar noodzakelijk blijft, met name wat de bevordering van de gedeelde waarden van democratie en mensenrechten betreft; betreurt het dat de "meer voor meer"-aanpak en de op stimulansen gebaseerde aanpak niet effectief gebruikt zijn, en dat landen die overduidelijk afwijken van hun toezeggingen betreffende mensenrechten en democratische hervormingen gedurende de recentste programmeringsperiode steeds meer financiële steun hebben gekregen;
24. herhaalt dat de nabuurschapslanden sinds 2014 worden geconfronteerd met ongekende uitdagingen als gevolg van een toenemend aantal zowel al jarenlang bestaande als opkomende problemen, zoals de illegale annexatie van de Krim door de Russische Federatie en het conflict in het oosten van Oekraïne, de crisis in Syrië, de situatie in Libië, radicalisering en terrorisme, jeugdwerkloosheid en de migratieproblematiek;
25. is bezorgd dat deze ontwikkelingen, alsook de discrepanties tussen de doelstellingen, de belangen van zowel de EU als van de partnerlanden, en de financiële middelen die beschikbaar zijn de financiële capaciteit van dit instrument uitputten, waarbij onderstreept wordt dat meer flexibiliteit nodig is;
26. onderstreept dat de EU-waarden en -beginselen, met inbegrip van democratie, rechtsstaat, mensenrechten en efficiënte, transparante overheidsinstellingen die tot verantwoording geroepen kunnen worden, net zo belangrijk zijn voor de stabiliteit, veiligheid en welvaart van de samenlevingen van de naburige landen als voor die van onze eigen samenleving; verwelkomt de ondersteuning van structurele hervormingen in het kader van geprogrammeerde steun; is van mening dat de toepassing van het beginsel van differentiatie de EU in staat heeft gesteld haar steun toe te snijden op de behoeften en ambities van de partnerlanden;
27. neemt kennis van de bijdragen in het kader van het ENI aan het Madad-fonds en het Noodtrustfonds voor Afrika;
28. onderstreept de noodzaak van meer coördinatie tussen regionale en bilaterale programma's en investeringsfaciliteiten teneinde de ontwikkeling in de particuliere sector beter te kunnen steunen en stimuleren; stelt vast dat er enige verbetering is wat betreft het ontbreken van een gezamenlijke programmering door de lidstaten;
29. is ingenomen met de monitoring van ENI-steun via resultaatgerichte monitoring (ROM); betreurt dat er op het niveau van de instrumenten geen consistente systemen voor monitoring en evaluatie zijn;
30. benadrukt dat de handelsgerelateerde technische ondersteuning en economische bijstand die in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid (ENB) worden verstrekt aan partners van de Unie aan de oostelijke grens, een belangrijke bijdrage leveren aan de evolutie van de democratie in deze regio's; stelt vast dat de fondsen in het kader van het

Europees nabuurschapsinstrument (ENI) gebruikt kunnen worden voor handelsbevordering, en zo een aanvulling kunnen vormen op de bestaande EU-fondsen voor de handelsfacilitatieovereenkomst, wat de politieke stabiliteit op lange en middellange termijn beter zal waarborgen;

IcSP

31. is zich ervan bewust dat de belangrijkste meerwaarde van het IcSP zijn snelheid en flexibiliteit bij het reageren op conflicten is, alsmede zijn brede waaier van maatschappelijke actoren die als partner van de EU kunnen optreden; herinnert eraan dat het IcSP het enige EU-instrument is voor de preventie van niet-militaire conflicten door middel van bemiddeling, dialoog en verzoening;
32. neemt kennis van de problemen bij het verzamelen van gegevens over en het meten van de resultaten van IcSP-maatregelen, die in beide gevallen wellicht aanzienlijk waren als gevolg van het feit dat het moeilijk is om politieke resultaten te beoordelen en resultaten toe te schrijven aan IcSP-maatregelen wanneer hierop concurrerende maatregelen in het kader van andere instrumenten zijn gevolgd, alsook om toegang te krijgen tot conflictgebieden;
33. stelt vast dat de noodzaak van conflictpreventie en het inspelen op veiligheidsuitdagingen de afgelopen periode enorm is toegenomen; is van mening dat er in veel landen die na een oorlog in een crisissituatie verkeren behoefte is aan initiatieven op het gebied van verzoening, bemiddeling en dialoog; onderstreept dat in de context van crises en conflicten onmiddellijke actie vereist is; onderstreept dan ook dat de middelen die voor dergelijke initiatieven beschikbaar zijn, aanzienlijk moeten worden verhoogd; wijst erop dat met de wijziging van het IcSP in november 2017 beoogd wordt de veiligheidscapaciteit van derde landen te verhogen teneinde stabiliteit, veiligheid en duurzame ontwikkeling verder te bevorderen; merkt op dat het IcSP fungeert als laatste redmiddel of voorloper van langere-termijnmaatregelen die via andere instrumenten worden gefinancierd;
34. stelt vast dat het IcSP de eerste stappen zet op weg naar wereldwijde bestrijding van cyberbedreigingen; verlangt dat meer nadruk wordt gelegd op cyberveiligheid, onder meer via een coherente strategie die in alle externe EU-maatregelen toepasbaar is; dringt aan op een daarmee gepaard gaande verhoging van de middelen voor cyberveiligheid in het kader van het IcSP als passend instrument om dergelijke bedreigingen aan te pakken;
35. merkt op dat de samenwerking met maatregelen in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en operaties en missies in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) en met de verlening van humanitaire hulp door de EU is toegenomen;

EIDHR

36. onderstreept de meerwaarde van de wereldwijde holistische benadering van het EIDHR, ondanks zijn relatief bescheiden budget, en van de grote rol die middenveldorganisaties spelen bij het bereiken van dit doel, alsook van het unieke kenmerk ervan als enige instrument waarmee de EU maatregelen van het maatschappelijk middenveld kan

ondersteunen, ongeacht de tussenkomst van de autoriteiten van het land waar dergelijke maatregelen plaatsvinden;

37. stelt vast dat het EIDHR in de lopende periode flexibeler en meer complementair is ingezet dan in de voorgaande periode, en dat sneller op opkomende mensenrechten- en democratiecrises is gereageerd; is ingenomen met het feit dat het EIDHR complementair is met steun uit andere bronnen, zoals het Europees Fonds voor Democratie, waardoor de steun van het EIDHR in dringende gevallen doeltreffender wordt; is ingenomen met de grotere aandacht voor mensenrechtenactivisten, ook via het noodfonds dat op het niveau van de EU-delegaties beschikbaar is, en de inrichting en succesvolle toepassing van het EU-mechanisme ProtectDefenders.eu ter bescherming van mensenrechtenactivisten; onderstreept dat het proces van de oproep tot het indienen van voorstellen lang, onpraktisch en te concurrerend is;
38. wijst voorts op de voordelen van het EU-mechanisme ProtectDefenders.eu dat door het maatschappelijk middenveld wordt ingezet en essentiële steun heeft verleend aan een groot aantal mensenrechtenactivisten; dringt aan op voortzetting van de steun aan dergelijke mechanismen;
39. maakt zich zorgen over het feit dat het moeilijk blijkt mensenrechten en democratische waarden in alle geografische programma's te integreren en over de geringere EU-steun aan middenveldorganisaties, hetgeen leidt tot extra druk op het EIDHR op een moment dat de ruimte voor het maatschappelijk middenveld wereldwijd krimpt;
40. is van mening dat de EU blijk moet geven van leiderschap en ambitie door een overkoepelend beleid te voeren voor het mainstreamen van haar steun aan democratie in al haar externe betrekkingen; is dan ook van oordeel dat de middelen voor ondersteuning van de democratie navenant moeten worden verhoogd, met name in het licht van de huidige wereldwijde aanvallen op de democratie; onderstreept hoe noodzakelijk het is te waarborgen dat de uitgaven in het kader van doelstelling 1 voor de landgebonden steunregeling (CBSS) ook werkelijk en op efficiënte wijze de mensenrechtenactivisten bereiken die de meeste risico's lopen; spoort de EU-delegaties aan om in dit verband alle nodige steun te verlenen;
41. erkent dat het evalueren van EIDHR-maatregelen problematisch is, aangezien strategische en operationele indicatoren ontbreken; merkt op dat de evaluatieproblemen eveneens voortvloeien uit het feit dat een groot deel van de steun aan middenveldorganisaties en mensenrechtenactivisten nu eenmaal vertrouwelijk wordt verstrekt, teneinde de identiteit en veiligheid van de ontvangers te beschermen;
42. wijst andermaal op de meerwaarde van EU-verkiezingswaarnemingsmissies, een terrein waarop de EU wereldwijd voorop loopt; acht het een goede zaak dat het aantal monitorings- en follow-upmissies naar aanleiding van aanbevelingen van verkiezingswaarnemingsmissies is toegenomen;

Het partnerschapsinstrument (PI)

43. beklemtoont dat het PI in het bijzonder bedoeld is om thematische EU- en wederzijdse belangen met derde landen te behartigen teneinde bondgenootschappen te sluiten en samenwerking te bevorderen met huidige en opkomende strategische partners; merkt op

dat het PI in de praktijk als laatste redmiddel wordt ingezet, namelijk wanneer het als enige middel wordt gezien waarmee de beleidsagenda van de EU kan worden uitgevoerd en wereldwijde problemen kunnen worden aangepakt;

44. wijst erop dat het PI in vergelijking met vroegere instrumenten een meer coöperatieve samenwerking met derde landen mogelijk heeft gemaakt, met inbegrip van strategische partners, landen die voorheen bilaterale ontwikkelingshulp ontvingen en diverse internationale fora, en is van mening dat een verhoging van de middelen en input van beleidsmakers nodig is om ervoor te zorgen dat zij volledig worden betrokken bij het ontwikkelen, programmeren en uitvoeren van de maatregelen, en dat de actieve rol van de EU-delegaties in de vormgeving van de maatregelen groter moet worden;
45. pleit voor verbetering van zichtbaarheid, kennis en begrip van de doelstellingen van het PI, met name binnen de EU-instellingen;
46. stelt met spijt vast dat de evaluatie belemmerd werd door het feit dat er geen centraal bewaarpunt voor documentatie over maatregelen is ingericht als gevolg van de late goedkeuring van een kader voor resultaatindicatoren, en het feit dat de meeste projecten nog niet afgerond zijn;

Gemeenschappelijke uitvoeringsverordening

47. herinnert eraan dat de externe financieringsinstrumenten van de EU een ingewikkeld instrumentarium vormen ter ondersteuning en verbetering van het internationale optreden van de EU, en dat de complexe structuur ervan wordt gecoördineerd door de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening; benadrukt andermaal dat de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening moet voldoen aan de criteria van toetsing van de begroting en democratische controle; betreurt het dat de uiterst ingewikkelde en restrictieve aard van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening een doeltreffend gebruik van de middelen van de Unie heeft verhinderd en belemmert dat snel op nieuwe uitdagingen en de behoeften van partners kan worden ingespeeld; betreurt dat het gemeenschappelijke karakter van de regels niet heeft geleid tot een gezamenlijke programmering van steun tussen de instrumenten;
48. merkt op dat de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening is vastgesteld om bij de aanwending van de middelen van de Unie te zorgen voor harmonisering, vereenvoudiging van de tenuitvoerlegging, meer flexibiliteit, coherentie en efficiënt gebruik, alsmede om een soepele en complementaire tenuitvoerlegging van alle instrumenten tot stand te brengen;
49. meent dat voldoende tijd van cruciaal belang is voor het Parlement om zijn controlebevoegdheden ten aanzien van ontwerpuitvoeringshandelingen doeltreffend en naar behoren te kunnen uitoefenen; is van mening dat niet-naleving van de termijn van twintig dagen voor het indienen van documenten bij het Parlement en de Raad in de laatste fase van goedkeuring van de uitvoeringshandelingen niet kan worden gerechtvaardigd, gezien de tijd dat de ontwerpuitvoeringshandelingen in voorbereiding zijn voordat zij bij het ENI-comité, het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité terechtkomen; betreurt daarom dat de termijn van twintig kalenderdagen niet altijd wordt geëerbiedigd, en is van oordeel dat dit afbreuk doet aan haar toetsingsrecht; dringt erop aan dat alle

ontwerpuitvoeringshandelingen ten minste twintig dagen van tevoren worden ingediend, en verzoekt de Commissie het reglement van het ENI-comité, het IPS II-comité, het EIDHR-comité, het IcSP-comité, het PI-comité en het DCI-comité te wijzigen en deze termijn voor indiening uit te breiden, zodat het Parlement haar controlebevoegdheden gemakkelijker kan uitoefenen;

50. betreurt dat de zichtbaarheid van het EU-beleid voor externe financiering beperkt blijft in een context waarin derde spelers actief pogingen doen om het buitenlands beleid van de EU via desinformatie te ondermijnen;

Aanbevelingen voor 2017 en de periode 2018-2020

51. roept ertoe op bij het extern optreden van de Unie onverminderd uit te blijven gaan van de Europese en de universele waarden en mensenrechten;
52. dringt aan op meer synergie en samenhang tussen alle instrumenten van rubriek IV, alsook op betere afstemming met de programma's voor bilaterale steun van de lidstaten, en, waar mogelijk andere donoren; verzoekt de Commissie en de EDEO in dit verband hun samenwerking en coördinatie, ook met middenveldorganisaties en lokale actoren, te verbeteren en aan hun verplichtingen krachtens artikel 21 VEU te voldoen;
53. verlangt dat solide, consistente en transparante controle- en evaluatiemechanismen worden ontwikkeld; benadrukt andermaal dat dergelijke mechanismen het mogelijk maken om tastbare vooruitgang bij essentiële, hervormingsgerelateerde doelstellingen in naburige landen te volgen, hetgeen met name belangrijk is voor landen waar dergelijke hervormingen tot stilstand zijn gekomen of anderszins vertraagd zijn;
54. vindt dat er uitgebreidere procedures en systemen voor parlementaire controle en toetsing moeten worden ontwikkeld die op alle instrumenten toepasbaar zijn; beveelt aan de transparantie te verbeteren door één enkele gemeenschappelijke en transparante publieke databank voor projecten en maatregelen in te richten;
55. onderstreept de noodzaak om bijkomende financiële middelen en steun voor scholing aan middenveldorganisaties te bieden; benadrukt dat er dringend maatregelen nodig zijn om de bureaucratistische lasten en procedurele obstakels waarmee middenveldorganisaties kampen, met name op plaatselijk niveau, verder te verminderen; dringt erop aan specifieke begrotingslijnen te bestemmen voor capaciteitsopbouw voor middenveldorganisaties, zodat zij beter in staat zijn toegang tot financiering te verkrijgen; betreurt dat de kwestie van een gebrek aan deelname van maatschappelijke organisaties aan het programmeren en uitvoeren van de externe instrumenten niet aan de orde is gesteld in het tussentijdse verslag van de Commissie; verzoekt de Commissie om een meer strategische betrokkenheid van maatschappelijke organisaties in alle externe instrumenten en programma's te integreren, zoals gevraagd door zowel de Raad als het Parlement;
56. pleit voor het meer rechtstreeks en actief promoten van EU-beleidsmaatregelen, de financiële steun daarvoor en de zichtbaarheid daarvan;
57. herhaalt zijn standpunt dat de mogelijkheid moet worden ingevoerd om niet-toegewezen middelen van het ENI en het IPS II over te dragen binnen het maximum van 10 % van

de oorspronkelijke kredieten voor elk instrument, zodat het vermogen om te reageren op ernstige onvoorziene gebeurtenissen wordt verbeterd, waarbij de in de betreffende ENI- en IPS II-verordeningen bepaalde doelstellingen gehandhaafd blijven;

Instrument voor pretoetredingssteun (IPS II)

58. schaart zich achter de beginselen die in artikel 21 VEU zijn neergelegd en beveelt aan grotere nadruk te leggen op versterking van democratische instituties, de bestrijding van corruptie en hervormingen van het openbaar bestuur, versterking van de rechtsstaat en goed bestuur, en op verbeteringen bij de consistente tenuitvoerlegging van mensen- en minderheidsrechten; dringt aan op meer steun voor hervormingen in de sectoren die van belang zijn voor het toetredingsproces, alsmede voor stimulering van de regionale samenwerking ter ondersteuning van het uitbreidingsbeleid van de EU;
59. beveelt aan mogelijkheden te creëren voor de overdracht van middelen naar het maatschappelijk middenveld op het moment dat staatsactoren niet bereid zijn de doelstellingen van de EU te onderschrijven, of wanneer zij bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het instrument niet tot samenwerking bereid zijn; verzoekt de Commissie om beperking of stopzetting van de terbeschikkingstelling van middelen aan landen die ernstig inbreuk plegen op de fundamentele waarden van de EU, met inbegrip van de basiscriteria van Kopenhagen; dringt aan op vermindering van de administratieve lasten voor ontvangers uit middenveldorganisaties die EU-steun aanvragen;
60. dringt aan op een rol voor het Parlement in het geval overwogen wordt de middelen te bevriezen of belangrijke wijzigingen aan te brengen aan de maximale indicatieve toewijzingen;
61. dringt aan op een krachtige inbreng van de begunstigen, vanaf de programmering tot monitoring en audit; spoort de Commissie aan de nationale auditinstanties gerichte steun te bieden op het gebied van methodologie, planning, aanwerving van personeel, scholing en toezicht;
62. beveelt aan meer steun te verlenen aan nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor donorcoördinatie en over weinig capaciteit beschikken maar de politieke bereidheid tonen om de doelstellingen te halen; betreurt het gebrek aan transparantie wat het absorptievermogen voor deze middelen betreft;
63. dringt erop aan dat de middelen naar sectoren vloeien die aantoonbaar succesvol zijn, om verdere aanhoudende vertraging te voorkomen zoals die zich heeft voorgedaan in het kader van het IMBC, voornamelijk in Turkije;
64. dringt aan op grotere zichtbaarheid van het IPS II in de regio gezien het cruciale belang van het uitbreidingsbeleid voor de EU, bijvoorbeeld door adequate en gerichte communicatie- en voorlichtingscampagnes via de nationale, regionale en lokale media of andere kanalen die geschikt worden geacht, met minimale vereisten en een door de Commissie in nauwe samenwerking met de begunstigen gedefinieerde monitoring; spreekt zijn steun uit voor gerichte tegenpropaganda en strategische communicatie-inspanningen, met name in gevallen waar het imago en de belangen van de EU actief worden aangevallen en ondermijnd;

65. raadt aan gebruik te maken van de IPS II-middelen om communicatiekanalen voor bedrijven, vooral kmo's, te creëren, in zowel de lidstaten als de pretoetredingslanden, om sterke handelsbetrekkingen tussen de respectievelijke gebieden te verzekeren, die erg nuttig zullen zijn om de ontvangende landen voor te bereiden op toetreding tot de eengemaakte markt;
66. wijst andermaal op het nut van de financiële prestatiebeloning voor landen die vooruitgang boeken, zoals voorgeschreven in de IPS II-verordening;
67. is van mening dat flexibiliteit en de inzet van middelen om specifieke crisissituaties aan te pakken moeten aansluiten bij de essentiële prioriteiten en basisbeginselen van de uitbreidingsstrategie en het toetredingsproces, die het belangrijkste aandachtspunt van het IPS II moeten blijven;
68. dringt aan op betere coördinatie en grotere synergie gedurende de plannings- en programmeringsfase van het IPS II met de maatregelen van andere instrumenten, met name het EIDHR en het IcSP, teneinde voor coherentie te zorgen en de complementariteit zowel met hun eigen reeks doelstellingen en programma's als met andere Europese financieringsinstrumenten te vergroten;

Europees nabuurschapsinstrument (ENI)

69. beklemtoont de noodzaak van een algemeen strategisch document voor de tenuitvoerlegging van het ENI, met een betere afstemming op het bredere beleidskader en een betere coördinatie met de andere instrumenten; benadrukt dat ook sociaaleconomische ontwikkeling, jongeren en duurzaam beheer van energiebronnen moeten behoren tot de prioriteiten van de ENI-programmering;
70. betreurt dat de meerjarenprogrammering voor de meeste van de begunstigde landen reeds in de loop van 2017 heeft plaatsgevonden, voorafgaand aan de afronding van de tussentijdse beoordeling van de steun in deze landen; herinnert eraan dat het Parlement zijn aanbevelingen inzake de programmering tijdens een strategische dialoog met de Commissie in april 2017 heeft gedaan;
71. vestigt de aandacht op de politieke zichtbaarheid en de hefboomwerking die het ENI als afzonderlijk financieel instrument de EU in de nabuurschap geeft, zowel in het oosten als in het zuiden;
72. dringt erop aan de bestaande balans in de toewijzing van middelen tussen de zuidelijke en de oostelijke nabuurschap van de Unie te handhaven;
73. onderstreept dat er een onderling verband bestaat tussen stabilisering, steun voor democratisering, conflictpreventie en -oplossing, eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat, onderwijs en sociaaleconomische ontwikkeling; onderstreept hoe belangrijk projecten zijn ter ondersteuning van jongeren bij hun opleiding en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt;
74. wijst er nogmaals op hoe belangrijk het vermogen is om sneller op problemen te kunnen inspelen;

75. onderstreept dat investeringen in stabilisering en ontwikkeling van naburige landen tevens problemen aanpakken als migratie, terrorisme, lokale conflicten en economische instabiliteit, hetgeen op de lange termijn voordelen zal hebben voor de EU als geheel;
76. onderstreept dat het specifieke karakter van de problematiek in de nabuurschap een geïntegreerde en brede benadering vereist die is gebaseerd op de uiteenlopende behoeften en situaties van de begunstigden, met inbegrip van synergie met andere Europese financiële instrumenten en geïntegreerd in alle beleidsmaatregelen van de Unie; benadrukt dat een snelle en doeltreffende omzetting van associatieovereenkomsten, diepe en brede vrijhandelsruimten en alle daarmee verband houdende hervormingen één van de eerste taken is die met adequate financiële middelen van de EU moet worden ondersteund;
77. merkt andermaal op hoe belangrijk het is om een diepergaande gezamenlijke programmering met de lidstaten tot stand te brengen, in aanvulling op de goede vorderingen die zijn gemaakt op het gebied van gezamenlijke analyses, coördinatie en het bereiken van een consensus inzake donorprioriteiten; dringt aan op een betere coördinatie van donoren, met name wat betreft het combineren daarvan met andere EU-instrumenten, andere donoren en internationale financiële instellingen, teneinde de economische transitie en de stabiliteit in de partnerlanden te schragen;
78. vindt het zorgwekkend dat de reactie- en de financiële aspecten van dit instrument tot het uiterste zijn opgerekt; betreurt dat in het planningsstadium in onvoldoende mate rekening gehouden is met de 'in-house'-expertise op het gebied van het analyseren van de politieke en geopolitieke risico's;
79. stelt tot slot vast dat het in het licht van de huidige uitdagingen in de nabuurschap mogelijkserwijs nodig is de indicatieve financiële toewijzingen middels een wetgevingsamendement te verhogen;
80. merkt andermaal op dat de doelstellingen van in het kader van het ENB geprogrammeerde middelen moeten worden nageleefd, ook als deze middelen worden overgeheveld naar andere modaliteiten zoals trustfondsen, en dat toetsing en controle door het Parlement nodig zijn en nooit mogen worden omzeild;
81. dringt aan op een grotere participatie van het maatschappelijk middenveld in het inventariseren van de behoeften;
82. verlangt dat volledig gebruik wordt gemaakt van voorwaardelijkheid en op stimulansen gebaseerde mechanismen die waar nodig politieke en economische hervormingen steunen, en die in verband staan met hervormingen en strategische doeleinden; betreurt het dat het ENI niet in staat is gebleken voldoende stimulansen te bieden aan de landen die afwijzend staan tegenover politieke hervormingen; dringt aan op doeltreffende monitoring van het ENI op het niveau van de instrumenten;
83. is bezorgd over de vernietiging en inbeslagname van door de EU gefinancierde bijstand in derde landen; dringt aan op grotere inspanningen om de strategische communicatie en zichtbaarheid van de EU in de nabuurschapslanden te verbeteren;

Instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede (IcSP)

84. dringt erop aan de invloed van het IcSP te vergroten middels regelmatige strategische dialogen met de partners en internationale organisaties; verzoekt in dit verband om waarborging van medefinanciering door andere grote donoren die belanghebbenden zijn bij de uitkomsten van de betreffende maatregelen;
85. dringt aan op een verbeterd strategisch kader en synergie tussen het IcSP en follow-upacties van andere instrumenten en actoren;
86. dringt aan op nauwere samenwerking tussen andere internationale organisaties, regeringen en EU-instellingen bij het inspelen op nieuwe bedreigingen, zoals op het gebied van hybride conflicten en cyberveiligheid waar de deskundigheid van het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (Enisa) zou kunnen worden ingezet;
87. beveelt aan de bemiddelingscapaciteit van het IcSP strategischer in te zetten, niet alleen bij conflicten met een lokale impact maar ook ter ondersteuning van vredesprocessen en -dialogen in bestaande of opkomende conflicten met wereldwijde gevolgen, en dringt aan op betere systemen voor vroegtijdige waarschuwing en instrumenten voor conflictanalyse die betere preventie en vredesopbouw mogelijk maken;
88. benadrukt dat dit instrument de Unie voortaan in staat stelt scholingsmaatregelen voor en de verstrekking van niet-dodelijke uitrusting (zoals IT-systemen, ziekenhuizen, enz.) aan legers van derde landen te financieren teneinde in urgente behoeften op de korte en middellange termijn te voorzien;

Europees instrument voor de democratie en de mensenrechten (EIDHR)

89. wijst nog eens op het fundamentele belang van het ondersteunen en bevorderen van democratie en de mensenrechten in derde landen, met inbegrip van de bescherming van mensenrechtenactivisten, ongeacht het eventuele ingrijpen door autoriteiten van derde landen;
90. wijst op de effectiviteit en het belang van het EIDHR in dit opzicht, dat opereert in een context van een steeds beperktere speelruimte voor het maatschappelijk middenveld; wijst er nogmaals op dat gerichte financiering ten behoeve van mensenrechten en democratie nodig blijft en niet mag worden verlaagd; dringt er verder op aan dat moet worden overwogen de middelen van noodhulp aan mensenrechtenactivisten te verhogen en dat de beschikbaarheid van dergelijke middelen doeltreffend wordt bevorderd;
91. herhaalt dat het EIDHR niet mag worden beperkt qua reikwijdte en niet slechts mag worden gebruikt als een stoplap voor het opvullen van de leemten die de andere instrumenten niet opvullen, maar dat het gericht bevorderen van democratie en de mensenrechten een helder en strategisch doel op zich moet zijn;
92. spoort de Commissie aan naar oplossingen te zoeken voor de steeds beperktere ruimte voor het maatschappelijk middenveld, de toenemende mensenrechtenschendingen en de repressie, bijvoorbeeld door de middelen te verhogen die beschikbaar zijn voor wereldwijde reactieve programma's zoals het EU-mechanisme voor

mensenrechtenactivisten ProtectDefenders.eu; verzoekt de EU financiële steun te blijven verlenen aan mensenrechtenactivisten, met name degenen die risico's lopen, aan het maatschappelijk middenveld en aan gemarginaliseerde groepen zoals vrouwen, inheemse volkeren, Roma, LGBTI, gehandicapten, kinderen en ouderen;

93. beveelt aan te komen tot een intensievere strategische planning in combinatie met beleidssturing door de autoriteiten van de EU en samenhang met de andere instrumenten, met name in landen waar de mensenrechten en de democratische normen onder druk staan, teneinde de internationale trend van toenemend autoritarisme tegenwicht te geven;
94. onderstreept hoe belangrijk het is om de focus te richten op internationaal relevante thema's die op de korte, middellange of lange termijn de globalisering van mensenrechten en de internationale rechtsstaat en justitie zouden kunnen schragen; dringt aan op grotere EIDHR-steun voor een aantal opkomende kwesties, met name de strijd tegen corruptie, eerbiediging van de mensenrechten door het bedrijfsleven, milieurechten en rechten van migranten;
95. is ingenomen met de steun voor internationale en regionale mechanismen voor mensenrechten en verantwoordingsplicht, zoals het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten (OHCHR) en het Internationaal Strafhof (ICC);
96. dringt aan op voortzetting van de inspanningen voor wereldwijde afschaffing van de doodstraf;
97. wijst andermaal op de toezeggingen van de Commissie inzake voortzetting van de steun aan het maatschappelijk middenveld en de bevordering van een positievere omgeving voor middenveldorganisaties in partnerlanden; benadrukt dat hoogdringend iets moet worden gedaan aan de bureaucratische obstakels waar het plaatselijke middenveldorganisaties mee kampen; moedigt EU-delegaties in derde landen actief te zoeken naar mensenrechtenactivisten en middenveldorganisaties die zich met gevoelige onderwerpen bezighouden en financiering nodig hebben, oproepen tot het indienen van voorstellen in de plaatselijke talen te publiceren en kandidaten toe te staan hun projectvoorstellen in die talen in te dienen, waardoor ook de lokale inbreng en de integratie op de lange termijn van projecten vergroot wordt;
98. dringt aan op een grotere focus op de duurzaamheid van via het EIDHR gefinancierde acties, met name in de context van verkiezingswaarnemingsmissies, waar ruimte aanwezig is om de kennisoverdracht naar lokale spelers op te voeren en de follow-up van aanbevelingen te verbeteren; verzoekt de planning van verkiezingswaarnemingsmissies beter te coördineren met de verkiezingswaarnemingsactiviteiten van het Parlement;
99. verzoekt de Commissie specifiek steun te verlenen aan projecten die gericht zijn op het toenemend misbruik van spionagetechnologie en cyberaanvallen door repressieve regeringen en niet-statelijke actoren;
100. dringt aan op de invoering van monitoring- en evaluatiesystemen die mensenrechtenactivisten om input vragen;

101. pleit ervoor maatregelen ter preventie van misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en volkerenmoord met het IcSP te coördineren;

Het partnerschapsinstrument (PI)

102. juicht de focus op de strategische belangen van de EU toe;
103. beveelt een strategischer en meer geconsolideerd gebruik van de schaarse middelen van het PI aan, alsook een meer inclusieve input en het in kaart brengen van de acties van alle diensten van de Commissie en de EDEO, in nauwe samenwerking met de lidstaten; benadrukt het belang van een met voldoende middelen toegerust partnerschapsinstrument waarmee de EU-waarden en -belangen actief kunnen worden verdedigd tegen de achtergrond van een afnemende trans-Atlantische consensus en het groeiende aantal middeninkomenslanden wier strategisch belang snel toeneemt, onder meer in Azië en Latijns-Amerika;
104. beveelt een herziening aan van de geografische toewijzingen in het volgende meerjarig indicatief programma (MIP), met het doel deze beter op de uitdagingen toe te snijden; stelt in dit verband voor de samenwerking met niet-strategische derde landen, zoals middeninkomenslanden, beter te dekken, aangezien deze samenwerking momenteel onvoldoende afgedekt is;
105. beveelt een betere afstemming aan met de doelstellingen van de CIR en overkoepelende thema's;
106. beveelt aan het monitoring- en evaluatiesysteem te voltooien, met inbegrip van relevante kwalitatieve indicatoren;
107. is van oordeel dat het PI een belangrijk instrument kan zijn om de tenuitvoerlegging van vrijhandelsovereenkomsten te schragen, vooral door het werk van de interne adviesgroepen te ondersteunen; benadrukt de behoefte om het gebruik en de verdeling van fondsen te beoordelen, evenals de doeltreffendheid van het partnerschapsinstrument en de EU Gateway/Business Avenues-programma's, die een aanvulling zouden moeten vormen op de bevoegdheden van de lidstaten inzake de bevordering van de buitenlandse handel;
108. merkt op dat publieke diplomatie een van de doelstellingen van het partnerschapsinstrument is, met het oog op het creëren van vertrouwen en begrip in niet-EU-lidstaten met betrekking tot het EU-beleid; benadrukt dat de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld van groot belang is, en verneemt met instemming dat 3 miljoen EUR toegewezen is om de deelname van maatschappelijke organisaties aan de interne adviesgroepen te ondersteunen;

Gemeenschappelijke uitvoeringsverordening

109. beveelt aan in te zetten op een beter gebruik van de geharmoniseerde regels middels gemeenschappelijke oproepen tot het indienen van voorstellen, en op verbeterde samenwerking binnen en tussen de diensten van de Commissie en de EDEO;

110. dringt erop aan dat gendermainstreaming wordt opgenomen in de bepalingen van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening;
111. dringt erop aan dat nog meer inspanningen worden geleverd om de EU-financiering van extern beleid zichtbaar te maken door middel van een uitgebreide en coherente communicatiestrategie die maatregelen omvat om desinformatie aan te pakken; dringt aan op invoering van conditionaliteitsmechanismen ten opzichte van uitvoerende partners indien maatregelen om de zichtbaarheid van de EU te vergroten niet worden nageleefd;
112. herinnert aan het cruciale belang van de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp in het externe optreden zoals aangegeven in de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening, en roept de Commissie op om deze beginselen te behouden in alle maatregelen die zij zal nemen naar aanleiding van het tussentijdse verslag;
113. merkt op dat, met betrekking tot de toegang tot de externe financieringsinstrumenten, rekening gehouden moet worden met kmo's in de EU, via minder complexe en aantrekkelijkere wetgeving, wat een flexibeler gebruik van de fondsen kan faciliteren en tegelijkertijd kmo's kan helpen om internationale ervaring op te doen; verzoekt de Commissie de bestaande instrumenten ter bevordering van de internationalisering van kmo's te beoordelen op hun coherentie met andere instrumenten van de Unie om kmo's te ondersteunen, zoals COSME, alsook wat betreft subsidiariteit, niet-duplicatie en complementariteit met de programma's van de lidstaten; vraagt de Commissie om tijdig voorstellen te doen voor de tussentijdse beoordeling van deze programma's met het oog op de verbetering van hun efficiëntie en effectiviteit; benadrukt dat kmo's betere informatie moeten krijgen en bewust gemaakt moeten worden over de bestaande instrumenten, vooral op nationaal niveau;

De architectuur voor de periode na 2020

114. dringt erop aan dat de terbeschikkingstelling van fondsen voor instrumenten voor externe betrekkingen een ambitieus extern optreden weerspiegelt en dat de begroting van de EU als mondiale speler wordt opgetrokken, maar blijft stoeien op waarden en fundamentele mensenrechten en beginselen; herhaalt dat het externe optreden van de EU ook de algemene belangen van de burgers van de EU dient;
115. onderstreept dat indien het Verenigd Koninkrijk zich terugtrekt uit de Europese Unie, het huidige percentage van de begroting dat bestemd is voor extern optreden verhoogd of ten minste op het huidige niveau gehandhaafd moet worden, en dat hetzelfde geldt voor bestaande instrumenten, beleidsmaatregelen en prioriteiten;
116. herhaalt dat er een hervorming van de huidige architectuur van de instrumenten nodig is om voor grotere verantwoordingsplicht, transparantie en publiek toezicht te zorgen, waarmee tevens de efficiëntie, coherentie en het reactievermogen alsmede de doeltreffendheid en flexibiliteit worden vergroot; is van mening dat een hervorming tevens de kosten-batenverhouding ten goede komt, helpt om overlappingsen en belangenconflicten tussen verschillende actoren en de diensten van de Commissie terug te dringen, en ertoe bijdraagt dat de uitdagingen die zich voordoen bij strategie, programmering en tenuitvoerlegging aangepakt kunnen worden;

117. herinnert aan de essentiële rol van het Parlement als medewetgever bij de verordening voor het volgende MFK; wijst andermaal op zijn bereidheid om samen met de Commissie, de EDEO en de Raad te werken aan optimalisering van de architectuur van de instrumenten voor externe financiering; onderstreept evenwel dat grotere transparantie, verantwoordingsplicht, efficiëntie, coherentie en flexibiliteit het doel van een eventuele herstructurering zouden moeten zijn; benadrukt dat deze doelstellingen niet kunnen worden bereikt zonder een governancestructuur die politieke controle mogelijk maakt, op een strategie berust, inclusief is en tevens verantwoordingsplichtig; onderstreept dat het Parlement niet akkoord zal gaan met een hervorming van de instrumenten als er geen sprake is van een solide governancestructuur; verzoekt de Commissie en de EDEO een plan voor de hervorming van de instrumenten voor te leggen dat een dergelijke governancestructuur omvat; onderstreept dat er discrepanties bestaan tussen de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie en de voorstellen van de Commissie tot hervorming van de huidige structuur; onderstreept voorts dat een robuuste democratische en transparante toetsing door nationale parlementen en het Europees Parlement moet zijn gewaarborgd;
118. dringt aan op een betere integratie van de trustfondsen en faciliteiten van de EU in de begroting om de transparantie en de democratische toetsing van de EFI's te vergroten; wijst op het akkoord dat in het kader van de jongste herziening van het Financieel Reglement¹ is bereikt om het Parlement en de Raad te raadplegen voordat er een nieuw trustfonds voor thematische acties wordt opgezet; doet bovendien een beroep op de Commissie om het Parlement gedetailleerde informatie te verstrekken over elke significante autonome overschrijving of vrijmaking in het raam van rubriek 4;
119. benadrukt dat de EU-delegaties, samen met de lidstaten, kmo's kunnen helpen om deze financiële instrumenten te gebruiken, teneinde betrekkingen op middellange termijn te creëren tussen bedrijven in de EU en de economieën van de ontvangende landen;
120. beklemtoont dat geen enkel instrument levensvatbaar is zonder de terbeschikkingstelling van nauwkeurig afgebakende en specifieke bedragen en kredieten voor de verschillende doelen, doelstellingen en prioriteiten van het extern optreden van de EU, waaronder democratie, de mensenrechten, de rechtsstaat, steun voor het maatschappelijk middenveld, de oplossing van conflicten, fragiele staten, het ontwikkelingsbeleid en armoedebestrijding, economische en sociale ontwikkeling, en steun voor de landen die zich in de verschillende stadia van toetreding tot de EU bevinden, alsook voor de nabuurschapslanden van de EU;
121. waardeert het engagement van de Commissie op het gebied van onder meer mensenrechten, democratie en steun voor het maatschappelijk middenveld, alsook de diverse doelstellingen, streefdoelen en de specifieke politieke en strategische waarde van de huidige instrumenten; onderstreept dat een hervorming niet ten koste mag gaan van de beleidsdoelstellingen van elk instrument; is zich bewust van het specifieke karakter van de doelstellingen en de uitvoering van het ENI, het IPS II en het EIDHR, en is derhalve van mening dat deze instrumenten uit politieke en strategische overwegingen onafhankelijk moeten blijven;

---

¹ PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1.

122. herinnert eraan dat het EIDHR sinds 2006 concreet uitdrukking geeft aan de vastbeslotenheid van de EU om democratie en mensenrechten in derde landen te ondersteunen en te bevorderen, waarbij de EU dankzij het EIDHR heeft kunnen ingrijpen zonder tussenkomst van regeringen, ten behoeve van geregistreerde en niet-geregistreerde ngo's en op terreinen waarop de EU-lidstaten niet altijd actief zijn;
123. beklemtoont dat gemeenschappelijke doelstellingen moeten worden vastgesteld, waaronder de noodzaak om een op rechten gebaseerde aanpak te hanteren en mensenrechten in alle overige onderwerpen op te nemen, en zo uitdrukking te geven aan artikel 21 VEU, op grond waarvan de EU verplicht is democratie, mensenrechten en de rechtsstaat als noodzakelijke doelstellingen van het buitenlands beleid te consolideren;
124. spoort de EDEO en de Commissie aan te zorgen voor duidelijke communicatie naar de partnerlanden wat eventuele hervormingen betreft;
125. dringt aan op het opzetten van solide en consistente procedures voor evaluatie en monitoring aan de hand waarvan een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie en analyse mogelijk zijn en de vooruitgang in de richting van de verwezenlijking van de doelstellingen – met gebruikmaking van steun van de EU uit verschillende instrumenten – kan worden vastgesteld;
126. benadrukt dat langetermijnfinanciering voorspelbaar moet zijn, waarbij tevens vaste bedragen voor flexibel gebruik moeten worden voorzien; herhaalt dat flexibiliteit vereist dat het mogelijk is om financiële middelen tussen doelstellingen over te hevelen; herinnert eraan dat de middelen die voor doelstellingen van het externe optreden gereserveerd zijn, nu niet naar andere doelstellingen, zoals het beheer van migratiestromen en interne veiligheid, kunnen worden overgeheveld; benadrukt dat de mogelijkheid moet worden ingevoerd om niet-toegewezen middelen over te dragen binnen de totale begroting van het instrument voor extern optreden binnen het maximum van 10 % van de oorspronkelijke kredieten voor het instrument, waarbij deze middelen worden aangewend voor flexibele en/of urgente maatregelen, en de beleidsdoelstellingen van het instrument gehandhaafd blijven;
127. benadrukt dat de toewijzing van steun aan landen niet afhankelijk mag zijn van migratiedeals met de EU en dat financiering niet mag worden weggeleid van arme landen en regio's naar de landen van herkomst van de migranten of de landen van doorvoer naar Europa, louter omdat zij aan de migratieroute liggen;
128. herinnert aan de moeilijkheden die begunstigden op dit moment ondervinden om onder de instrumenten financiële ondersteuning te krijgen; dringt aan op vereenvoudiging van de procedures, vermindering van administratieve lasten en waar mogelijk de invoering van één enkele procedure voor de diverse betrokken diensten van de Commissie en de EDEO, alsmede de oprichting van één loket voor organisaties die EU-financiering willen aanvragen, en het gebruik – waar mogelijk – van digitale oplossingen voor het stroomlijnen van de procedures en het terugdringen van de bureaucratie, hetgeen echter niet ten koste mag gaan van begrotingstoezicht, traceerbaarheid en controle;
129. beklemtoont dat alle diensten van de Commissie en de EDEO goed moeten samenwerken, teneinde de financiering van het extern beleid van de EU minder instrumentgericht te maken en discrepanties, incoherentie, onnodige kosten,

overlappingsen en een verspilling van knowhow tegen te gaan, en te komen tot verwezenlijking van de doelen en doelstellingen van het extern beleid van de EU in het algemeen;

130. wijst met klem op de noodzaak van een meer strategische oriëntering en de ontwikkeling van een alomvattende strategie en begeleidende documenten, gezamenlijk ontwikkeld en onderschreven door alle relevante diensten van de Commissie en de EDEO, en beheerd en gemonitord door de governancestructuur die nog moet worden gecreëerd, met de doelen en doelstellingen van het extern optreden van de EU voor de komende periode, én richtsnoeren betreffende de manier waarop het instrument zal worden ingezet om deze te verwezenlijken; dringt aan op gebruik van zowel interne als externe expertise bij het vaststellen van dergelijke doelen en doelstellingen; beveelt aan dat alle programmering conflictsensitiviteitsanalyses, politiek-economische analyses en risicobeoordelingen omvat, alsook verzachtende maatregelen die op flexibele wijze kunnen worden ingezet indien zulke risico's optreden;
131. dringt erop aan naar manieren te zoeken om de coördinatie en coherentie met het externe financieringsbeleid van de EU-lidstaten te verbeteren, onder meer via uitbreiding van de gezamenlijke programmering;
132. dringt aan op uitbreiding van de financieringsmogelijkheden voor ngo's door de mogelijkheden voor medefinanciering te verduidelijken en uit te breiden, door meerjarige partnerschappen mogelijk te maken en door de duurzaamheid van de activiteiten te waarborgen;
133. vindt dat er strengere regels voor een snelle besluitvorming moeten komen, teneinde de EU in staat te stellen sneller op nieuwe situaties te reageren;
134. onderstreept hoe belangrijk het is om de zichtbaarheid en de bekendheid van het externe optreden van de EU te vergroten, onder meer via het inzetten van de task force strategische communicatie van de EU, en om de wereldwijde invloed van het externe optreden te vergroten; is van mening dat dit moet worden beschouwd als een beleidsdoelstelling; beklemtoont er dringend behoefte is aan landen- en/of regio-specifieke strategische communicatie in de EU-delegaties, evenals aan een aanzienlijk ruimere coördinatie en uitwisseling van informatie tussen EU-delegaties en lidstaten;
135. beklemtoont dat de EU-delegaties een centrale rol spelen bij plaatselijke programmering, het uitoefenen van toezicht op de programma's, en de uiteindelijke uitbetaling van de middelen, alsook bij de identificatie van begunstigden, met name in het geval van mensenrechtenactivisten en het maatschappelijk middenveld in gevoelige gebieden; herhaalt dat de EU-delegaties vanwege hun activiteiten en status in derde landen niet als enige verantwoordelijk mogen zijn voor financieringsbeslissingen;
136. benadrukt dat het maatschappelijk middenveld van de landen in kwestie nauw moeten worden betrokken bij de programmering van instrumenten en dat deze in sterkere mate gebaseerd moet zijn op gedecentraliseerde samenwerking, zowel bij het ontwerp als bij de uitrol en tenuitvoerlegging van de programmering, zodat er solide en duurzame partnerschappen ontstaan, wordt voorzien in de specifieke behoeften van de bevolking en rekening wordt gehouden met de maatschappelijke realiteit van de betrokkenen;

137. herinnert eraan dat politieke doelen en doelstellingen van de EU, zoals mensenrechten, de rechtsstaat en ontwikkeling, in sommige gevallen meer gebaat zijn bij de verstrekking van meerdere kleinere subsidies aan basisorganisaties dan bij één groot bedrag voor één enkele begunstigde;
138. onderstreept het belang van het beginsel van 'meer voor meer' en conditionaliteit; is van mening dat er betere conditionaliteitsmechanismen moeten worden ontwikkeld in het kader waarvan directe begrotingssteun aan staten of overheidsorganen en niet-statelijke actoren kan worden opgeschort of waar mogelijk omgebogen naar het maatschappelijk middenveld indien deze instanties niet instemmen met of zich niet houden aan de noodzaak om de overeengekomen doelstellingen van de financiering te halen, of indien zij de beginselen van de rechtsstaat en/of de mensenrechten niet eerbiedigen;
139. verlangt bij het gebruik van ontwikkelingshulp als hefboom voor particuliere investeringen transparantie, verantwoordingsplicht, controle, ontwikkelingsadditionaliteit, de eerbiediging van de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp en sterke waarborgen op het vlak van mensenrechten, milieu en sociale kwesties;
140. vraagt de Commissie te overwegen om via de externe financieringsinstrumenten fondsen te oormerken voor samenwerking met en technische ondersteuning voor derde landen, met name ontwikkelingslanden, om lidmaatschap van het Wassenaar Arrangement, de Australia Group, het Controleregime voor de uitvoer van rakettechnologie en -onderdelen en de Groep van Nucleaire Exportlanden te bevorderen en om schendingen van de mensenrechten met betrekking tot de lopende herschikking van de verordening inzake tweeërlei gebruik te vermijden;
141. beklemtoont dat elke toekomstige structuur alleen goed kan functioneren indien er sprake is van goede 'checks and balances', transparantie, het recht van toezicht op de tenuitvoerlegging, waaronder een grotere strategische beleidsinput en toetsing van de uitvoering door het Parlement, het gebruik van gedelegeerde handelingen voor het herzien van de thematische prioriteiten, indien deze opgenomen zijn in bijlagen bij wetgevingshandelingen, en van de vaststelling van substantiële bijkomende elementen zoals strategische en meerjarige programmeringsdocumenten;
142. is van mening dat de begrotingsbeginselen van eerlijkheid en eenheid in de generatie EFI's van na 2020 geëerbiedigd moeten worden;
143. is van oordeel dat de processen van tussentijdse herziening en begrotingscontrole strikt en transparant genoeg moeten zijn om te zorgen voor een maximale absorptie van middelen en om passende wijzigingen te kunnen doorvoeren om de absorptiecapaciteit indien nodig te vergroten.
- ◦ ◦
144. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de VV/HV en de Raad.

21.2.2018

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU: tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020 (2017/2280(INI))

Rapporteur voor advies(*): Linda McAvan

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 54 van het Reglement

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- gezien Verordening (EU) nr. 233/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking voor de periode 2014-2020¹ (DCI-verordening),
- gezien Verordening (EU) nr. 236/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften en procedures voor de tenuitvoerlegging van de instrumenten van de Unie ter financiering van extern optreden²,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 juni 2017 over de samenwerking van de EU met het maatschappelijk middenveld in de externe betrekkingen,
- gezien zijn resolutie van 22 oktober 2013 over lokale autoriteiten en het maatschappelijk middenveld: toezeggingen van Europa ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling³,
- gezien het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2017 betreffende de tussentijdse evaluatie van de externe financieringsinstrumenten (COM(2017)0720),
- gezien het speciaal verslag nr. 18/2014 van de Europese Rekenkamer betreffende de

---

¹ PB L 77 van 15.3.2014, blz. 44.

² PB L 77 van 15.3.2014, blz. 95.

³ PB C 208 van 10.6.2016, blz. 25.

evaluatiesystemen en resultaatgerichte toezichtsystemen van EuropeAid,

- gezien Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren¹,
  - gezien het Reglement van het comité voor het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI-comité),
- A. overwegende dat in de DCI-verordening wordt bepaald dat de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011, en overwegende dat in deze Verordening eveneens is vastgelegd dat de Commissie hierin wordt bijgestaan door het DCI-comité;
- B. overwegende dat het opstellen van uitvoeringshandelingen wordt voorafgegaan door een vrij lange voorbereidende fase binnen de Commissie, waarbij tussen de diensten wordt overlegd, en dat deze meestal enkele maanden duurt;
- C. overwegende dat ontwerpuitvoeringshandelingen op hetzelfde moment naar het Parlement en de Raad moeten worden gestuurd als naar de leden van het DCI-comité, en overwegende dat in artikel 3 van het reglement van het DCI-comité is vastgelegd dat ontwerpuitvoeringshandelingen ten minste twintig kalenderdagen vóór de desbetreffende commissievergadering aan de leden van het DCI-comité moeten worden toegezonden;
- D. overwegende dat ontwerpuitvoeringshandelingen daarom ten minste twintig kalenderdagen vóór de vergadering van het DCI-comité aan het Parlement moeten worden toegezonden, en dat schriftelijke procedures voor het aannemen van ontwerpuitvoeringshandelingen in naar behoren gemotiveerde gevallen een uitzondering op deze regel vormen;
- E. overwegende dat de Commissie in haar tussentijdse evaluatieverslag stelt dat de huidige architectuur voor externe instrumenten over het algemeen geschikt is voor het beoogde doel;
- F. overwegende dat de Commissie in haar tussentijdse evaluatie stelt dat het moeilijk is om de algehele doeltreffendheid van de instrumenten in het verwezenlijken van hun doelstellingen te meten, deels vanwege de problemen bij het vaststellen van passende toezicht- en evaluatiesystemen op het niveau van het instrument (blz. 10); herinnert eraan dat de Rekenkamer in haar speciaal verslag nr. 18/2014 op ernstige tekortkomingen in het evaluatiesysteem van EuropeAid heeft gewezen;
- G. overwegende dat de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening (CIR) belangrijke bepalingen bevat betreffende de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp, zoals de ontkoppeling van steun en het gebruik van de eigen instellingen, systemen en procedures van de partnerlanden;

---

¹ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.

- H. overwegende dat de EU het belang heeft onderkend van partnerschappen met maatschappelijke organisaties in de externe betrekkingen; overwegende dat dit ook geldt voor de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties bij de programmering en uitvoering van de externe instrumenten; overwegende dat een dergelijke vorm van meer strategische betrokkenheid nog niet is uitgevoerd;
1. herinnert eraan dat de externe financieringsinstrumenten van de EU een ingewikkeld instrumentarium vormen ter ondersteuning en verbetering van het internationale optreden van de EU, en dat het complexe karakter ervan wordt geregeld in de verordening tot vaststelling van gemeenschappelijke uitvoeringsvoorschriften, die een soepele en complementaire tenuitvoerlegging van alle instrumenten waarborgt;
  2. wijst op de moeilijkheden die de Commissie ondervindt bij het meten van de verwezenlijking van doelstellingen; herinnert in dit verband aan de opmerkingen van de Rekenkamer in haar speciaal verslag nr. 18/2014 betreffende de evaluatiesystemen en resultaatgerichte toezichtsystemen van EuropeAid; verzoekt de Commissie deze gelegenheid aan te grijpen om haar toezicht- en evaluatiesysteem te verbeteren overeenkomstig de aanbevelingen van de Rekenkamer; wijst op de grotendeels positieve bevindingen in de speciale verslagen van de Rekenkamer met betrekking tot de ontwikkelingsprogramma's van de EU;
  3. herinnert aan het cruciale belang van de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp in het externe optreden zoals aangegeven in de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening, en roept de Commissie op om deze beginselen te behouden in alle maatregelen die zij zal nemen naar aanleiding van het tussentijdse verslag;
  4. betreurt dat de kwestie van een gebrek aan deelname van maatschappelijke organisaties aan het programmeren en uitvoeren van de externe instrumenten niet aan de orde is gesteld in het tussentijdse verslag van de Commissie; verzoekt de Commissie om een meer strategische betrokkenheid van maatschappelijke organisaties in alle externe instrumenten en programma's te integreren, zoals gevraagd door zowel de Raad als het Parlement;
  5. dringt aan op een verhoging van de beschikbare middelen voor ontwikkelingshulp, aangezien 0,7 % van het bni aan officiële ontwikkelingshulp een toezegging is van de EU die tot dusver nooit is bereikt en lager is dan de financiële middelen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030;
  6. roept op lering te trekken uit opgedane ervaring om tekortkomingen in de coördinatie vast te stellen en om de externe financieringsinstrumenten van de EU beter af te stemmen op de financieringsinstrumenten van andere internationale instellingen zoals de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds en andere ontwikkelings-/financieringsinstellingen, teneinde synergieën te creëren en het effect van financieringsinstrumenten in ontwikkelingslanden te optimaliseren;
  7. meent dat voldoende tijd van cruciaal belang is voor het Parlement om zijn controlebevoegdheden ten aanzien van ontwerpuitvoeringshandelingen doeltreffend en naar behoren te kunnen uitoefenen;

8. is van mening dat niet-naleving van de termijn van twintig dagen voor het indienen van documenten bij het Parlement en de Raad in de laatste fase van goedkeuring van de uitvoeringshandelingen, gezien de tijd dat de ontwerpuitvoeringshandelingen in voorbereiding zijn voordat zij bij het DCI-comité terechtkomen, niet kan worden gerechtvaardigd;
9. betreurt daarom dat de termijn van twintig kalenderdagen niet altijd wordt geëerbiedigd, en is van oordeel dat dit afbreuk doet aan haar toetsingsrecht;
10. wijst, gezien de naderende herziening van de Overeenkomst van Cotonou, op de noodzaak om zich strikt te houden aan de termijnen voor de projecten van continentale omvang, die gepland zijn in het kader van het pan-Afrikaans programma ter ondersteuning van het strategische partnerschap tussen de EU en Afrika;
11. dringt erop aan dat alle ontwerpuitvoeringshandelingen ten minste twintig dagen van tevoren worden ingediend, en verzoekt de Commissie het reglement van het DCI-comité te wijzigen en deze termijn voor indiening uit te breiden, zodat het Parlement haar controlebevoegdheden gemakkelijker kan uitoefenen;
12. dringt er eveneens op aan dat de parlementaire controlemechanismen voor alle externe financieringsinstrumenten worden aangescherpt, en pleit voor hulpmiddelen voor de tenuitvoerlegging ervan, zoals trustfondsen, met het oog op een daadwerkelijke deelname van het Parlement aan de programmering van fondsen en aan de evaluatie van de tenuitvoerlegging ervan.
13. verlangt bij het gebruik van ontwikkelingshulp als hefboom voor particuliere investeringen transparantie, verantwoordingsplicht, controle, ontwikkelingsadditionaliteit, de eerbiediging van de beginselen inzake ontwikkeling en de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp en sterke waarborgen op het vlak van mensenrechten, milieu en sociale kwesties;
14. dringt erop aan trustfondsen die aan de controle van het Europees Parlement ontsnappen, in de begroting van de Europese Unie op te nemen;
15. wijst erop dat transparantie en verantwoordingsplicht de hoeksteen moeten zijn van de benadering van de EU met betrekking tot de betrokkenheid van de private sector bij ontwikkeling, en meent dat het van cruciaal belang is te waarborgen dat private entiteiten die voordeel hebben bij de ODA van de EU (door middel van blending of garanties) de mensenrechten, sociale en arbeidsnormen en het milieu eerbiedigen;
16. benadrukt dat de toewijzing van steun aan landen niet afhankelijk mag zijn van migratiedeals met de EU en dat financiering niet mag worden weggeleid van arme landen en regio's naar de landen van herkomst van de migranten of de landen van doorvoer naar Europa, louter omdat zij aan de migratieroute liggen;

TOELICHTING

Het AFET-uitvoeringsverslag inzake *De tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU: tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020* heeft betrekking op de vijf externe financieringsinstrumenten (EFI's) van de EU die onder de bevoegdheid van AFET vallen¹, alsook op de verordening tot vaststelling van gemeenschappelijke uitvoeringsvoorschriften, die horizontale uitvoeringsbepalingen omvat voor deze vijf instrumenten en een zesde, het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, dat onder de bevoegdheid van DEVE valt.

De tussentijdse herziening van het DCI en de toekomstige architectuur na 2020 komen aan bod in een afzonderlijk uitvoeringsverslag van DEVE² en vallen buiten de reikwijdte van dit ontwerpadvies.

Voor de CIR-bepalingen die betrekking hebben op alle zes de EFI's of met name het DCI, stelt de Commissie ontwikkelingssamenwerking een advies op uit hoofde van artikel 54. De in dit ontwerpadvies opgenomen input heeft uitsluitend betrekking op deze aangelegenheden, die voortvloeien uit de CIR-verordening.

---

¹ Het Europees instrument voor democratie en mensenrechten; het Europees nabuurschapsinstrument; het instrument voor pretoetredingssteun; het instrument voor bijdrage aan stabiliteit en vrede; en het partnerschapsinstrument.

² De tenuitvoerlegging van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het instrument voor humanitaire hulp en het Europees Ontwikkelingsfonds.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.2.2018
Uitslag eindstemming	+: 21 -: 1 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Eleftherios Synadinos, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Željana Zovko
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Thierry Cornillet, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Paul Rübig, Rainer Wieland

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

21	+
ALDE	Thierry Cornillet, Paavo Väyrynen
ECR	Nirj Deva, Eleni Theocharous
EFDD	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano
GUE/NGL	Lola Sánchez Caldentey
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Cristian Dan Preda, Paul Rübig, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Željana Zovko
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Norbert Neuser, Vincent Peillon
Verts/ALE	Maria Heubuch

1	-
NI	Eleftherios Synadinos

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

20.2.2018

STANDPUNT IN DE VORM VAN AMENDEMENTEN VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU: tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020 (2017/2280(INI))

namens de Commissie internationale handel Bernd Lange (Voorzitter)

AMENDEMENTEN

De Commissie internationale handel presenteert de volgende amendementen aan de bevoegde Commissie buitenlandse zaken:

Amendement 1

Ontwerpaanbeveling
Visum 1 bis (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

gezien de EU-strategie "Handel voor iedereen",

Amendement 2

Ontwerpaanbeveling
Visum 1 ter (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 9 november 2017 over de uitvoering van vrijhandelsovereenkomsten van de EU (SWD(2017)0364),

Amendement 3

PE615.452v02-00

38/51

RR\1149586NL.docx

**Ontwerpaanbeveling
Overweging E (nieuw)**

Ontwerpaanbeveling

Amendement

E. overwegende dat internationale handel een cruciaal EU-instrument is om landen te helpen bij hun sociale en economische ontwikkeling, en om de mensenrechten, fundamentele waarden en de rechtsstaat te verdedigen;

Amendement 4

**Ontwerpaanbeveling
Overweging F (nieuw)**

Ontwerpaanbeveling

Amendement

F. overwegende dat het handelsbeleid, op grond van de Verdragen, moet bijdragen tot de doelstellingen van het extern beleid van de Unie, waaronder duurzame ontwikkeling;

Amendement 5

**Ontwerpaanbeveling
Paragraaf 3 (nieuw)**

Ontwerpaanbeveling

Amendement

3. is bezorgd over de grote uitdagingen voor de EU en haar instrumenten;

Amendement 6

**Ontwerpaanbeveling
Paragraaf 6 (nieuw)**

Ontwerpaanbeveling

Amendement

6. raadt aan gebruik te maken van de IPS-middelen om communicatiekanalen

voor bedrijven, vooral kmo's, te creëren, in zowel de lidstaten als de pretoetredingslanden, om sterke handelsbetrekkingen tussen de respectievelijke gebieden te verzekeren, die erg nuttig zullen zijn om de ontvangende landen voor te bereiden op toetreding tot de eengemaakte markt;

Amendement 7

Ontwerpaanbeveling

Paragraaf 9 (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

9. benadrukt dat de handelsgerelateerde technische ondersteuning en economische bijstand die in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid (ENB) worden verstrekt aan partners van de Unie aan de oostelijke grens, een belangrijke bijdrage leveren aan de evolutie van de democratie in deze regio's; stelt vast dat de fondsen in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid (ENB) gebruikt kunnen worden voor handelsbevordering, en zo een aanvulling kunnen vormen op de bestaande EU-fondsen voor de handelsfacilitatieovereenkomst, wat de politieke stabiliteit op lange en middellange termijn beter zal waarborgen;

Amendement 8

Ontwerpaanbeveling

Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

20 bis. raadt aan robuuste en consistente toezichts- en beoordelingsmechanismen in de architectuur van instrumenten te creëren om meer verantwoordingsplicht, transparantie en een verbeterde

gerichtheid van de uitgaven in het fonds te verzekeren;

Amendement 9

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

20 ter. roept op om het genderperspectief te integreren in alle strategische studies en effectbeoordelingen, zowel ex post als ex ante, om volledige naleving van de doelstellingen in artikel 8 VWEU te verzekeren;

Amendement 10

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 35 (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

35. is van oordeel dat het partnerschapsinstrument een belangrijk instrument kan zijn om de tenuitvoerlegging van vrijhandelsovereenkomsten te schragen, vooral door het werk van de interne adviesgroepen te ondersteunen; benadrukt de behoefte om het gebruik en de verdeling van fondsen te beoordelen, evenals de doeltreffendheid van het partnerschapsinstrument en de EU Gateway/Business Avenues-programma's, die een aanvulling zouden moeten vormen op de bevoegdheden van de lidstaten inzake de bevordering van de buitenlandse handel;

Amendement 11

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 36 (nieuw)

36. merkt op dat publieke diplomatie een van de doelstellingen van het partnerschapsinstrument is, met het oog op het creëren van vertrouwen en begrip in niet-EU-lidstaten met betrekking tot het EU-beleid; benadrukt dat de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld van groot belang is, en verneemt met instemming dat 3 miljoen EUR toegewezen is om de deelname van maatschappelijke organisaties aan de interne adviesgroepen te ondersteunen;

Amendement 12

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 37 (nieuw)

37. merkt op dat, met betrekking tot de toegang tot de externe financieringsinstrumenten, rekening gehouden moet worden met kmo's in de EU, via minder complexe en aantrekkelijkere wetgeving, wat een flexibeler gebruik van de fondsen kan faciliteren en tegelijkertijd kmo's kan helpen om internationale ervaring op te doen; verzoekt de Commissie de bestaande instrumenten ter bevordering van de internationalisering van kmo's te beoordelen op hun coherentie met andere instrumenten van de Unie om kmo's te ondersteunen, zoals COSME, alsook wat betreft subsidiariteit, niet-duplicatie en complementariteit met de programma's van de lidstaten; vraagt de Commissie om tijdig voorstellen te doen voor de tussentijdse beoordeling van deze programma's met het oog op de verbetering van hun efficiëntie en effectiviteit; benadrukt dat kmo's betere informatie moeten krijgen en bewust gemaakt moeten worden over de

bestaande instrumenten, vooral op nationaal niveau;

Amendement 13

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 48 (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

48. benadrukt dat de EU-delegaties, samen met de lidstaten, kmo's kunnen helpen om deze financiële instrumenten te gebruiken, teneinde betrekkingen op middellange termijn te creëren tussen bedrijven in de EU en de economieën van de ontvangende landen; benadrukt dat de relevante DG's van de Commissie en de EDEO een meer coherente en gestroomlijnde aanpak moeten aannemen met betrekking tot de opzet en de uitvoering van externe financieringsinstrumenten;

Amendement 14

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 49 (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

49. is van oordeel dat bij de toewijzing van middelen rekening moet worden gehouden met de eerbiediging van de fundamentele arbeidsnormen van de IAO, multilaterale milieuverdragen en WTO-beginselen;

Amendement 15

Ontwerpaanbeveling Paragraaf 50 (nieuw)

Ontwerpaanbeveling

Amendement

50. vraagt de Commissie te overwegen

om via de externe financieringsinstrumenten fondsen te oormerken voor samenwerking met en technische ondersteuning voor derde landen, met name ontwikkelingslanden, om lidmaatschap van het Wassenaar Arrangement, de Australia Group, het Controleregime voor de uitvoer van rakettechnologie en -onderdelen en de Groep van Nucleaire Exportlanden te bevorderen en om schendingen van de mensenrechten met betrekking tot de lopende beschikking van de verordening inzake tweërlei gebruik te vermijden;

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.2.2018
-------------------	-----------

ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de tenuitvoerlegging van de externe financieringsinstrumenten van de EU: tussentijdse herziening 2017 en toekomstige architectuur na 2020 (2017/2280(INI))

Rapporteur voor advies: Jean Arthuis

SUGGESTIES

De Begrotingscommissie verzoekt de bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. betreft dat de omvang en het gebrek aan flexibiliteit van de EU-financiering in het kader van rubriek 4 van het huidige meerjarig financieel kader (MFK) hebben aangetoond dat de ambitie van de EU om als een echte mondiale speler te handelen beperkt is; constateert echter dat vele partnerlanden en kwesties waarvoor de financieringsinstrumenten voor het externe optreden (EFI's) van de EU werden ingezet, een positieve ontwikkeling te zien hebben geven, hetgeen de relevantie en het belang van de EFI's bewijst;
2. onderstreept dat de EU de trustfondsen en een specifieke Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije heeft opgezet om het hoofd te bieden aan talrijke uitdagingen en crises in haar onmiddellijke nabuurschap en daarbuiten, waaronder de migratie- en vluchtelingencrisis; betreft dat de bijdragen uit de EU-begroting aan de EU-trustfondsen en de Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije de algehele samenhang, de langetermijnvisie en de impact van het optreden van de Unie hebben verkleind; benadrukt nogmaals dat nieuwe prioriteiten met nieuwe kredieten moeten worden gefinancierd;
3. is ervan overtuigd dat de financieringsinstrumenten voor het externe optreden (EFI's) van na 2020:
  - in dienst moeten staan van een ambitieuze, overkoepelende mondiale strategie van de EU die stoelt op EU-waarden; qua omvang, flexibiliteit tussen en binnen EFI's en algehele politieke samenhang in overeenstemming moeten zijn met de politieke ambities van de EU, ook wanneer het erom gaat dat de EU een essentiële rol vervult bij de wederopbouw na oorlogen en conflicten in haar ruimere nabuurschap;

- duidelijke synergieën mogelijk moeten maken tussen de begroting en de politieke invloed van de EU binnen daadwerkelijke partnerschappen met derde landen;
  - ervoor moeten zorgen dat de EU beter kan inspelen op de veranderende omgeving en tegelijkertijd de tot dan toe aangegane mondiale verbintenissen eerbiedigt;
  - echte meerwaarde van de EU moeten brengen en moeten zorgen voor een betere coördinatie en een meer resultaatgericht aanpak, onder meer met betrekking tot verslaglegging en communicatie — EU-financiering mag financiering van de lidstaten niet dupliceren of overlappen en moet meer synergetisch zijn;
  - de begrotingsbeginselen van loyaliteit en eenheid moeten respecteren;
  - de rol van het Parlement op het gebied van democratisch toezicht moeten versterken;
4. is van mening dat EFI-architectuur kan worden vereenvoudigd en duidelijke politieke doelstellingen moet weerspiegelen; onderstreept dat de resultaten niet alleen moeten worden gemeten op het niveau van landen en sectoren, maar ook op het niveau van de instrumenten geaggregeerd moeten worden; dringt aan op meer efficiëntie, flexibiliteit, verantwoordelijkheid, samenhang en zichtbaarheid van het optreden van de Unie; waarschuwt er echter voor dat een te radicale vereenvoudiging van de structuur niet zonder risico's is;
  5. wijst andermaal op de ongekende behoeften aan humanitaire bijstand die het gevolg zijn van door de mens veroorzaakte en natuurrampen, die onder meer veroorzaakt worden door de klimaatverandering, de onveiligheid, conflicten en ontheemding; verzoekt met name om een afzonderlijk instrument voor humanitaire bijstand met een eigen rechtsgrond, begroting en financieringsstrategie voor de lange termijn om de vier humanitaire beginselen van menselijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid te waarborgen; dringt tevens aan op een ruime reserve voor humanitaire bijstand;
  6. dringt aan op een betere integratie van de trustfondsen en faciliteiten van de EU in de begroting om de transparantie van en het democratisch toezicht op de EFI's te vergroten; wijst op het akkoord dat in het kader van de jongste herziening van het Financieel Reglement¹ is bereikt om het Parlement en de Raad te raadplegen voordat er een nieuw trustfonds voor thematische acties wordt opgezet; doet bovendien een beroep op de Commissie om het Parlement gedetailleerde informatie te verstrekken over elke significante autonome overschrijving of vrijmaking in het raam van rubriek 4;
  7. is van oordeel dat de processen van tussentijdse herziening en begrotingscontrole strikt en transparant genoeg moeten zijn om te zorgen voor een maximale absorptie van middelen en om passende wijzigingen te kunnen doorvoeren om de absorptiecapaciteit indien nodig te vergroten.

---

¹ PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	22.2.2018
Uitslag eindstemming	+: 28 -: 4 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Nedzhmi Ali, Lefteris Christoforou, Gérard Deprez, Manuel dos Santos, André Elissen, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Esteban González Pons, John Howarth, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Urmas Paet, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Jordi Solé, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Isabelle Thomas, Inese Vaidere, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Marco Zanni
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Xabier Benito Ziluaga, Jean-Paul Denanot, Janusz Lewandowski, Ivana Maletić, Pavel Poc, Tomáš Zdechovský

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

28	+
ALDE	Nedzhmi Ali, Gérard Deprez, Urmas Paet
ECR	Zbigniew Kuźmiuk
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Esteban González Pons, Janusz Lewandowski, Ivana Maletić, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Patricija Šulin, Inese Vaidere, Tomáš Zdechovský
S&D	Jean-Paul Denanot, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, John Howarth, Vladimír Maňka, Pavel Poc, Manuel dos Santos, Isabelle Thomas, Daniele Viotti, Tiemo Wölken
Verts/ALE	Jordi Solé, Indrek Tarand

4	-
ENF	André Elissen, Marco Zanni
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga
NI	Eleftherios Synadinos

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.3.2018
Uitslag eindstemming	+: 42 -: 3 0: 14
Bij de eindstemming aanwezige leden	Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Andi Cristea, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Cristian Dan Preda, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Anders Primdahl Vistisen
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Asim Ademov, Laima Liucija Andrikienė, Brando Benifei, Angel Dzhambazki, Andrzej Grzyb, Antonio López-Istúriz White, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Igor Šoltes, Bodil Valero

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

42	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Johannes Cornelis van Baalen, Iveta Grigule-Pēterse, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Asim Ademov, Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, Jaromír Štětina, László Tőkés
S&D	Francisco Assis, Brando Benifei, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula

3	-
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio
NI	Georgios Epitideios

14	0
ECR	Amjad Bashir, Angel Dzhambazki, Anna Elżbieta Fotyga, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Anders Primdahl Vistisen
GUE/NGL	Sabine Lösing, Sofia Sakorafa
Verts/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Michel Reimon, Igor Šoltes, Bodil Valero

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding